PROIECT

LEGE
cu privire la industria de apărare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea industriei de apărare, condițiile de autorizare și desfășurare a activităților din acest domeniu, precum și măsurile privind securitatea aprovizionării, comercializarea și controlul de stat.

(2) Scopul prezentei legi este instituirea unui cadru juridic unitar pentru organizarea, autorizarea, dezvoltarea, securizarea, controlul și stimularea industriei de apărare.

(3) Industria de apărare constituie un domeniu de importanță națională.

(4) Prevederile prezentei legi se aplică autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în domeniul industriei de apărare, operatorilor economici din industria de apărare, instituțiilor publice și persoanelor juridice de drept public care desfășoară activități prevăzute la art. 2, precum și altor persoane juridice, în măsura în care prezenta lege stabilește drepturi sau obligații în sarcina acestora.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prevederile prezentei legi se aplică activităților desfășurate în legătură cu produsele militare prevăzute la art. 6, precum și tehnologiilor și documentației tehnice militare aferente acestora, inclusiv

a) cercetarea, dezvoltarea, proiectarea, prototiparea și inovarea;

b) producerea, fabricarea, asamblarea și integrarea tehnicii militare, armamentului, muniților, pulberilor, explozivilor și componentelor aferente;

c) realizarea și integrarea sistemelor de comandă-control, comunicații, informatică, supraveghere și recunoaștere;

d) testarea, evaluarea, verificarea, omologarea și certificarea produselor militare;

e) repararea, mentenanța, întreținerea și modernizarea produselor militare;

f) depozitarea, conservarea, transportarea internă și comercializarea pe teritoriul Republicii Moldova;

g) dezafectarea, delaborarea, demilitarizarea, distrugerea și gestionarea deșeurilor rezultate;

h) dezvoltarea, utilizarea și transferul software-ului, tehnologiilor și

documentației tehnice militare, iar transferul în afara Republicii Moldova se efectuează cu respectarea legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.

(2) Prezenta lege nu se aplică activităților privind armele și munițiile cu destinație civilă și materialele explozive de uz civil, reglementate prin legislația specială, cu excepția cazului în care acestea sunt integrate într-un produs militar.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică activităților care au ca obiect produse cu destinație civilă, inclusiv atunci când acestea sunt desfășurate de operatori economici autorizați în industria de apărare, cu excepția activităților care au ca obiect produse militare prevăzute la art. 6, precum și tehnologii sau documentație tehnică militară aferente acestora.

Articolul 3. Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

amplasament – terenul, construcția, încăperea sau spațiul delimitat în care se desfășoară una sau mai multe activități autorizate din industria de apărare;

autorizație – actul permisiv care conferă titularului dreptul de a desfășura activități în legătură cu produsele militare;

autoritate emitentă – autoritate competentă de eliberarea autorizației pentru desfășura activităților în legătură cu produsele militare, indicată în Nomenclatorul actelor permisive prevăzut de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;

capacitate de producție și/sau servicii – totalitatea amplasamentelor, instalațiilor, utilajelor, tehnologiilor, documentației și resurselor umane utilizate pentru realizarea activităților din industria de apărare;

capacitate strategică – capacitatea a cărei menținere este esențială pentru apărarea și securitatea statului sau pentru continuitatea aprovizionării instituțiilor din sistemul național de apărare;

delaborare – operațiunea de dezmembrare controlată a munițiilor, explozivilor sau altor produse militare în vederea separării componentelor, substanțelor ori materialelor pentru reutilizare, reciclare, neutralizare sau distrugere;

demilitarizare – ansamblul operațiunilor prin care un produs militar este modificat, dezactivat sau distrus astfel încât să își piardă definitiv caracteristicile și funcționalitatea militară;

incident de securitate – orice eveniment care a produs sau poate produce pierderea, furtul, accesul neautorizat, compromiterea, deturnarea ori utilizarea necorespunzătoare a produselor, tehnologiilor sau informațiilor militare;

industrie de apărare – ansamblul operatorilor, capacităților, activităților, tehnologiilor și resurselor destinate cercetării, dezvoltării, producerii, mentenanței și gestionării produselor militare;

inventar - componenta tehnică cu acces restricționat a sistemului informațional aferent Registrului și nu dublează datele colectate în acesta;

operator economic din industria de apărare – persoana juridică înregistrată în Republica Moldova și autorizată să desfășoare una sau mai multe activități prevăzute de prezenta lege;

personal autorizat – personalul calificat și instruit care deține, după caz, dreptul de acces la informații clasificate sau alte abilitări prevăzute de lege;

produs militar –produse, inclusiv produse software și tehnologii, care sunt special concepute sau modificate pentru scopuri militare;

tehnologie militară – informația tehnică specifică necesară pentru dezvoltarea, producerea, testarea, exploatarea, repararea, modernizarea ori distrugerea unui produs militar;

trasabilitate – posibilitatea identificării originii, etapelor de producere, deținerii, transferului, utilizării finale și modului de scoatere din uz a produsului militar;

utilizator final – autoritatea, instituția sau persoana juridică destinatară care va utiliza produsul militar potrivit destinației declarate.

autoritate de control – autoritatea publică desemnată în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător pentru exercitarea controlului respectării legislației în domeniul industriei militare;

(2) Noțiunile care nu sunt definite de prezenta lege se interpretează potrivit sensului stabilit de legislația privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, , securitatea statului și de alte acte normative aplicabile, în măsura în care noțiunile respective sunt utilizate de prezenta lege și nu contravin acesteia.

Articolul 4. Obiectivele politicii statului în domeniul industriei de apărare

(1) Politica statului în domeniul industriei de apărare urmărește:

a) dezvoltarea capacităților naționale de cercetare, producere, reparare și mentenanță;

b) asigurarea necesităților instituțiilor din sistemul național de apărare, securitate și ordine publică în măsura în care necesitățile acestora privesc produse militare;

c) atragerea investițiilor, tehnologiilor și competențelor necesare dezvoltării industriei militare;

d) integrarea operatorilor economici în lanțurile valorice europene și internaționale;

e) asigurarea securității aprovizionării și protejarea capacităților strategice;

f) prevenirea proliferării, deturnării și utilizării neautorizate a produselor militare.

(2) Obiectivele prevăzute la alin. (1) se realizează prin documente de politici, programe de stat, măsuri de sprijin, proiecte de cercetare și dezvoltare, precum și prin cooperare industrială națională și internațională.

Articolul 5. Principiile aplicării prezentei legi

(1) Aplicarea prezentei legi se întemeiază pe următoarele principii:

a) legalitatea;

b) protejarea intereselor de apărare și securitate ale statului;

c) respectarea statutului de neutralitate permanentă al Republicii Moldova în sensul art. 11 din Constituție.;

d) respectarea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova;

e) accesul nediscriminatoriu al operatorilor economici cu capital de stat, privat sau public-privat;

f) exercitarea controlului statului asupra activităților din industria de apărare;

g) asigurarea trasabilității produselor militare, a componentelor și tehnologiilor aferente;

h) asigurarea securității fizice, informaționale și cibernetice;

i) protecția mediului și gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor și substanțelor periculoase;

j) proporționalitatea măsurilor de reglementare și control.

(2) Aplicarea principiilor prevăzute la alin. (1) se realizează proporțional cu natura activității și nivelul riscurilor pentru apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, viața și sănătatea persoanelor și mediul înconjurător.

Articolul 6. Lista produselor militare

(1) În sensul prezentei legi, sunt produse militare produsele incluse în Lista produselor militare aprobată de Guvern în cadrul Sistemului național de control al comerțului cu mărfuri strategice, în temeiul Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.

(2) Lista produselor militare se actualizează în condițiile legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, ținând cont de obligațiile internaționale ale Republicii Moldova și de actele relevante ale Uniunii Europene.

Articolul 7. Raportul cu alte acte normative

(1) Prezenta lege se aplică în coroborare cu legislația privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, controlul comerțului cu mărfuri strategice, examinarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului, armele și munițiile cu destinație civilă, secretul de stat, achizițiile publice, controlul de stat, protecția mediului, securitatea industrială, securitatea cibernetică, identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale și ajutorul de stat.

(2) În cazul în care legislația specială instituie cerințe mai stricte privind securitatea, armele, munițiile, explozivii, informațiile clasificate sau mărfurile strategice, se aplică cerințele respective.

Capitolul II
COMPETENȚE ADMINISTRATIVE

Articolul 8. Guvernul

(1) Guvernul, în domeniul industriei militare exercită următoarele atribuții:

a) aprobă documentele de politici și programele de dezvoltare a industriei militare;

b) aprobă Lista produselor militare;

c) aprobă cerințele privind autorizarea, securitatea, evidența, trasabilitatea și controlul;

d) desemnează capacitățile strategice și aprobă măsurile pentru menținerea

acestora;

e) instituie, în condițiile legii, restricții privind anumite produse, tehnologii, destinații sau utilizatori finali;

f) aprobă măsurile necesare asigurării continuității producției și aprovizionării în situații de criză, mobilizare sau război.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Guvernul asigură coordonarea autorităților administrației publice centrale prin aprobarea actelor normative subsecvente, stabilirea mecanismelor de cooperare interinstituțională și adoptarea, în limitele competențelor sale, a măsurilor administrative necesare pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi.

Articolul 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

(1) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării are următoarele atribuții:

a) elaborează și coordonează politica statului și cadrul normativ în domeniul industriei militare;

b) monitorizează dezvoltarea industriei militare și elaborează programele de sprijin și cooperare industrială;

c) acordă suport operatorilor la programe și proiecte europene și internaționale;

d) este posesorul Registrului de stat al operatorilor economici și capacităților din industria de apărare;

e) asigură coordonarea interinstituțională în domeniu.

(2) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării monitorizează realizarea politicilor și programelor din domeniu și prezintă Guvernului rapoarte periodice privind dezvoltarea industriei militare și funcționarea mecanismelor de sprijin.

Articolul 10. Ministerul Apărării

(1) Ministerul Apărării are următoarele atribuții:

a) identifică necesitățile de înzestrare, mentenanță și securitate a aprovizionării ale Forțelor Armate;

b) evaluează caracterul militar al produselor și conformitatea tehnică a capacităților și tehnologiilor;

c) participă la examinarea cererilor de autorizare și efectuează evaluări tehnice, în limitele competențelor sale;

d) stabilește cerințele tehnice și operaționale pentru produsele destinate Forțelor Armate;

e) coordonează sau participă la testarea, evaluarea și acceptarea produselor militare;

f) propune desemnarea capacităților strategice și ține evidența tehnică a acestora, în limitele competenței.

(2) Evaluările tehnice prevăzute la alin. (1) se efectuează de personal calificat și autorizat, cu respectarea regimului informațiilor clasificate, a secretului comercial și a drepturilor de proprietate intelectuală.

Articolul 11. Serviciul de Informații și Securitate

(1) Serviciul de Informații și Securitate are următoarele atribuții:

a) participă la evaluarea protecției informațiilor clasificate și a securității informaționale;

b) emite avizele de securitate obligatorii în cazurile stabilite de prezenta lege;

c) furnizează, la solicitarea autorităților competente, informațiile necesare procesului de autorizare și actualizării Registrului de stat al operatorilor economici

(2) Avizele și informațiile emise în exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) se comunică autorităților competente în limitele stabilite de lege, cu protejarea informațiilor clasificate și a surselor ori metodelor specifice de activitate.

Articolul 12. Autoritatea emitentă

(1) Autoritatea emitentă are următoarele atribuții:

a) recepționează cererile și verifică completitudinea administrativă a dosarelor;

b) asigură circuitul interinstituțional al documentelor și secretariatul organului colegial de autorizare;

c) emite, prelungește termenul, suspendă și retrage autorizațiile în baza deciziilor organului colegial;

d) este deținătorul și registratorul Registrului de stat al operatorilor economici și capacităților;

e) asigură interoperabilitatea cu registrele privind unitățile de drept, beneficiarii efectivi, investițiile de importanță pentru securitatea statului și comerțul cu mărfuri strategice.

(2) Autoritatea emitentă asigură depunerea electronică a cererilor, integritatea și protecția datelor gestionate, precum și schimbul de date cu autoritățile participante la procesul de autorizare.

Articolul 13. Ministerul Afacerilor Interne

(1) Ministerul Afacerilor Interne, prin autoritățile administrative din subordine, în limitele competențelor stabilite de lege:

a) participă la evaluarea măsurilor de securitate fizică și pază a amplasamentelor în care se desfășoară activități din industria de apărare;

b) participă la evaluarea măsurilor de intervenție în caz de incendii, explozii și alte incidente care pot afecta ordinea și securitatea publică, în partea ce ține de competențele sale;

c) participă la evaluarea condițiilor de transportare internă a produselor militare, în partea ce ține de competențele sale;

d) întreprinde măsuri pentru prevenirea și combaterea circulației ilicite a armamentului, munițiilor, explozivilor și produselor militare;

e) participă la investigarea incidentelor de securitate, potrivit competențelor stabilite de lege.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Ministerul Afacerilor Interne efectuează, în limitele competențelor sale, evaluări și, după caz, inspecții pentru

activitățile care implică produse militare, tehnologii, procese, capacități sau operațiuni care, prin natura, caracteristicile, cantitatea, modul de utilizare, depozitare ori transportare, pot genera un risc sporit pentru ordinea și securitatea publică, viața sau sănătatea persoanelor și emite avizul prevăzut de prezenta lege.

(3) Criteriile de identificare a activităților și produselor cu risc sporit pentru ordinea și securitatea publică se aprobă de Guvern, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne, în funcție de natura produsului sau activității, caracteristicile tehnice, cantitatea, modul de utilizare, depozitare, transportare și potențialul de utilizare neautorizată.

Articolul 14. Comisia interinstituțională pentru autorizarea activităților în industria de apărare

(1) Comisia interinstituțională pentru autorizarea activităților în industria de apărare, denumită în continuare Comisie, este un organ colegial fără personalitate juridică, instituit în vederea examinării interinstituționale a cererilor și adoptării deciziilor privind autorizarea activităților în industria de apărare.

(2) Comisia exercită următoarele atribuții:

a) examinează în fond cererile privind eliberarea, reperfectarea, suspendarea, retragerea și reluarea valabilității autorizațiilor pentru desfășurarea activităților în industria de apărare;

b) examinează informațiile privind structura de proprietate, beneficiarii efectivi, conducerea operatorului economic și persoanele responsabile de desfășurarea activităților autorizate;

c) evaluează, în baza avizelor autorităților competente, riscurile pe care activitatea, produsele, tehnologiile, capacitățile sau amplasamentele propuse le pot prezenta pentru apărarea și securitatea statului, ordinea publică, viața și sănătatea persoanelor ori mediul înconjurător;

d) examinează conformitatea capacităților, amplasamentelor, instalațiilor, echipamentelor și măsurilor de securitate cu cerințele stabilite de prezenta lege și de actele normative de punere în aplicare;

e) solicită autorităților publice, instituțiilor și solicitantului informații, documente, avize, expertize și explicații suplimentare necesare examinării cererii;

f) dispune efectuarea inspecțiilor și verificărilor la fața locului, cu participarea reprezentanților autorităților competente;

g) stabilește, în limitele cerințelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative de punere în aplicare, condiții individuale pentru desfășurarea activităților autorizate, necesare pentru diminuarea riscurilor identificate în procesul de examinare a cererii și proporționale cu natura și nivelul acestora, inclusiv privind securitatea, trasabilitatea, raportarea, utilizarea tehnologiilor și protejarea informațiilor;

h) examinează rezultatele controalelor, inspecțiilor și măsurilor de remediere aplicate titularilor de autorizații;

i) adoptă decizii privind eliberarea, refuzul eliberării, reperfectarea, suspendarea, retragerea sau reluarea valabilității autorizației;

j) formulează propuneri privind perfecționarea cadrului normativ și a

mecanismului de autorizare a activităților în industria de apărare.

(3) Comisia este constituită din reprezentanți ai:

a) Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării;

b) Ministerului Apărării;

c) Ministerului Afacerilor Interne;

d) Serviciului de Informații și Securitate;

e) Autoritatea emitentă;

f) altor autorități și instituții publice stabilite de Guvern, în funcție de natura activităților supuse autorizării.

(4) Președinția Comisiei este exercitată de reprezentantul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, iar vicepreședinția – de reprezentantul Ministerului Apărării. Activitatea de secretariat a Comisiei este asigurată de Autoritatea emitentă.

(5) Comisia este deliberativă dacă la ședință participă cel puțin jumătate din membrii săi. Deciziile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

(6) Membrul Comisiei aflat în conflict de interese nu participă la examinarea cererii și la adoptarea deciziei.

(7) Regulamentul de organizare și funcționare și componența instituțională a Comisiei se aprobă de Guvern. Componența nominală a Comisiei se aprobă prin ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, în baza desemnărilor autorităților și instituțiilor reprezentate.

(8) Deciziile Comisiei sunt obligatorii pentru Autoritatea emitentă și constituie temei pentru emiterea actului administrativ individual privind eliberarea, refuzul eliberării, reperfectarea, suspendarea, retragerea sau reluarea valabilității autorizației.

(9) Decizia Comisiei se contestă împreună cu actul administrativ individual emis de Autoritatea emitentă.

Capitolul III
OPERATORII ECONOMICI ȘI AUTORIZAREA ACTIVITĂȚILOR

Articolul 15. Operatorii economici din industria de apărare

(1) Activitățile din industria de apărare pot fi desfășurate de persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, cu capital de stat, privat sau public-privat, autorizate în condițiile prezentei legi.

(2) Activitățile prevăzute de prezenta lege nu pot fi desfășurate de persoane fizice sau de întreprinzători individuali.

(3) Investițiile realizate în domeniile reglementate de prezenta lege se supun examinării în condițiile Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului.

(4) Instituțiile publice și persoanele juridice de drept public pot desfășura activitățile prevăzute la art. 2 alin. (1) în baza autorizației eliberate în condițiile prezentei legi, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5).

(5) Prezenta lege nu se aplică activităților tehnice, logistice și de mentenanță

desfășurate nemijlocit de structurile Forțelor Armate, precum și de autoritățile și subdiviziunile din sistemul afacerilor interne, în limitele competențelor stabilite de lege, cu excepția producerii industriale și comercializării produselor militare.

Articolul 16. Drepturile și obligațiile operatorilor economici

(1) Operatorii economici au dreptul:

a) să desfășoare activitățile și să realizeze produsele militare în limitele autorizației;

b) să beneficieze de drepturile și garanțiile acordate investitorilor în conformitate cu legislația privind investițiile;

c) să participe, în condițiile de eligibilitate stabilite, la programe și proiecte naționale, europene și internaționale de sprijin, cercetare, dezvoltare, inovare și cooperare industrială;

d) să beneficieze, în condițiile legii, de măsurile și instrumentele de sprijin instituite pentru dezvoltarea industriei militare, inclusiv de ajutor de stat, granturi și alte forme de finanțare;

e) să participe, în condițiile legislației aplicabile, la procedurile de achiziții publice, inclusiv la achizițiile în domeniul apărării și securității, precum și la mecanismele de achiziții comune la care Republica Moldova sau operatorii economici din Republica Moldova sunt eligibili;

f) să participe la proiecte de cooperare industrială și tehnologică și să încheie parteneriate cu alți operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații de cercetare și alte entități, în condițiile legii;

g) să solicite reperfectarea, prelungirea termenului de valabilitate sau, după caz, reluarea valabilității autorizației; să obțină de la Autoritatea emitentă informațiile necesare privind procedura de autorizare și cerințele aplicabile activităților autorizate;

h) să conteste actele administrative și măsurile adoptate în temeiul prezentei legi, în conformitate cu Codul administrativ.

(2) Operatorii economici din industria de apărare sunt obligați:

a) să desfășoare activitățile numai în limitele autorizației, pentru produsele, capacitățile și amplasamentele prevăzute în aceasta;

b) să respecte pe întreaga perioadă de valabilitate a autorizației condițiile care au stat la baza eliberării acesteia și condițiile speciale stabilite, după caz, de Comisie;

c) să asigure securitatea fizică, informațională, cibernetică și industrială a amplasamentelor, capacităților, produselor, tehnologiilor și documentației tehnice;

d) să asigure accesul la produse militare, tehnologii, documentație și informații cu acces restricționat numai personalului autorizat;

e) să instituie și să mențină sistemul intern de conformitate prevăzut de prezenta lege;

f) să țină evidența produselor militare și să asigure trasabilitatea, inventarierea, marcarea și identificarea acestora în condițiile legii;

g) să asigure respectarea cerințelor privind calitatea, standardizarea, documentația tehnică și controlul proceselor de producție și servicii;

h) să protejeze informațiile clasificate, tehnologiile militare, secretele

comerciale și drepturile de proprietate intelectuală;

i) să raporteze, în condițiile și termenele stabilite de lege, incidentele de securitate, pierderile, lipsurile, neconformitățile și alte situații care pot afecta securitatea produselor, capacităților sau activităților;

j) să notifice Autorității emitente modificările care pot afecta condițiile de autorizare și să solicite, după caz, reperfectarea autorizației înainte de punerea în aplicare a modificărilor;

k) să permită efectuarea evaluărilor, inspecțiilor și controalelor prevăzute de lege și să prezinte autorităților abilitate informațiile și documentele solicitate în limitele competențelor acestora;

l) să subcontracteze activitățile supuse autorizării numai operatorilor autorizați pentru activitățile respective;

m) să verifice dreptul destinatarilor și utilizatorilor finali de a procura, deține și utiliza produsele militare și să respecte legislația privind controlul comerțului cu mărfuri strategice;

n) să respecte cerințele privind protecția mediului, securitatea industrială, prevenirea incendiilor și gestionarea deșeurilor și substanțelor periculoase;

o) să informeze autoritățile prevăzute de lege despre tentativele sau suspiciunile privind transferul, procurarea ori utilizarea ilegală a produselor militare;

p) să îndeplinească obligațiile privind securitatea aprovizionării și capacitățile strategice, în cazurile și în condițiile stabilite de lege.

(3) Exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (1) nu exonerează operatorul economic de obligația obținerii actelor permisive, aprobărilor și autorizațiilor prevăzute de legislația specială.

Articolul 17. Sistemul intern de conformitate

(1) Operatorul economic instituie și menține un sistem intern de conformitate, adaptat naturii, volumului și nivelului de risc al activităților desfășurate în industria de apărare.

(2) Sistemul intern de conformitate include cel puțin:

a) desemnarea unei persoane din cadrul conducerii operatorului economic, responsabilă de organizarea și supravegherea respectării cerințelor legale;

b) proceduri de verificare a clienților, furnizorilor, subcontractanților, intermediarilor și utilizatorilor finali;

c) proceduri de control al accesului la produse militare, tehnologii, documentație tehnică și informații clasificate sau cu acces restricționat;

d) proceduri privind evidența, trasabilitatea, inventarierea și raportarea operațiunilor și produselor militare;

e) instruirea inițială și periodică a personalului privind obligațiile legale, măsurile de securitate și prevenirea transferurilor neautorizate;

f) proceduri de identificare, raportare și remediere a incidentelor de securitate, neconformităților și încălcărilor constatate;

g) efectuarea periodică a auditului intern și evaluarea eficienței măsurilor de conformitate.

(3) Operatorul economic documentează aplicarea sistemului intern de conformitate și păstrează evidențele aferente în termenul stabilit de Guvern.

(4) Persoana responsabilă de conformitate informează conducerea operatorului economic și autoritățile competente, după caz, despre încălcările sau riscurile semnificative constatate și propune măsurile necesare pentru remedierea acestora.

(5) Cerințele minime privind organizarea, funcționarea și evaluarea sistemului intern de conformitate se aprobă de Guvern.

(6) În cazul operatorilor care dețin un sistem intern de conformitate instituit potrivit legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, cerințele prevăzute de prezentul articol pot fi integrate în sistemul existent, cu evitarea dublării procedurilor și evidențelor.

Articolul 18. Condițiile de autorizare

(1) Pentru obținerea autorizației solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) deținerea aprobării prealabile a Consiliului pentru examinarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului, prevăzută la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, în cazul în care solicitantul sau investitorul acestuia realizează ori intenționează să realizeze una dintre activitățile investiționale sau tranzacțiile prevăzute la art. 3 alin. (1) din legea menționată, în domeniile stabilite la art. 4, cu respectarea excepțiilor prevăzute la art. 3 alin. (2);

b) dreptul legal asupra amplasamentelor și conformitatea instalațiilor;

c) existența măsurilor de securitate fizică, informațională și cibernetică;

d) existența procedurilor de evidență, trasabilitate, control intern și raportare;

e) respectarea cerințelor de mediu, securitate industrială și prevenire a incendiilor.

(2) Condițiile prevăzute la alin. (1) trebuie să fie întrunite pe întreaga perioadă de valabilitate a autorizației, iar titularul este obligat să informeze autoritatea emitentă despre orice modificare care poate afecta îndeplinirea acestora.

Articolul 19. Autorizația pentru desfășurarea activităților în industria de apărare

(1) Activitățile prevăzute la art. 2 alin. (1) pot fi desfășurate numai în baza unei autorizații eliberate în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(2) Autorizația este eliberată de Autoritatea emitentă în baza deciziei Comisiei.

(3) Autorizația este nominală, netransmisibilă și se eliberează pentru activitățile, produsele sau categoriile de produse, capacitățile și amplasamentele expres indicate în aceasta, pe un termen de 5 ani.

(4) Autorizația se eliberează după verificarea îndeplinirii condițiilor legale și efectuarea inspecției capacităților și amplasamentelor. Aprobarea tacită nu se aplică.

(5) Autorizația nu substituie actele permisive necesare în domeniul construcțiilor, protecției mediului, securității industriale, prevenirii incendiilor,

materialelor explozive, informațiilor atribuite la secret de stat, potrivit Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, investițiilor de importanță pentru securitatea statului și comerțului cu mărfuri strategice.

Articolul 20. Procedura de autorizare

(1) Cererea se depune la Autoritatea emitentă, inclusiv prin mijloace electronice, și se examinează într-un termen de cel mult 45 de zile lucrătoare.

(2) Termenul poate fi prelungit motivat o singură dată, cu cel mult 30 de zile lucrătoare, dacă sunt necesare verificări tehnice sau de securitate suplimentare.

(3) La cererea pentru eliberarea autorizației se anexează:

a) descrierea activităților pentru care se solicită autorizarea, cu indicarea produselor sau categoriilor de produse militare, a tehnologiilor, capacităților și amplasamentelor aferente;

b) documentele care confirmă dreptul de proprietate, locațiune sau alt drept legal de folosință asupra amplasamentelor în care urmează să fie desfășurate activitățile;

c) descrierea capacităților de producție și/sau servicii, a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și proceselor tehnologice utilizate;

d) documentele și informațiile privind măsurile de securitate fizică, informațională și cibernetică aplicabile activităților pentru care se solicită autorizarea;

e) procedurile interne privind evidența, trasabilitatea, controlul intern și raportarea produselor militare;

f) informațiile privind persoanele responsabile de desfășurarea activităților pentru care se solicită autorizarea;

g) documentele care confirmă îndeplinirea cerințelor privind protecția mediului, securitatea industrială și prevenirea incendiilor, în cazurile în care obținerea acestora este prevăzută de legislația specială.

(4) Autoritatea emitentă obține din oficiu, prin intermediul platformelor de interoperabilitate și al registrelor de stat, informațiile și documentele deținute de alte autorități și instituții publice și nu poate solicita solicitantului prezentarea acestora.

(5) Autoritatea emitentă verifică completitudinea administrativă a dosarului în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii. În cazul în care dosarul este incomplet, autoritatea emitentă notifică solicitantul cu privire la documentele sau informațiile lipsă și suspendă curgerea termenului de examinare până la completarea dosarului, dar pentru o perioadă de cel mult 30 de zile calendaristice.

(6) Dacă solicitantul nu completează dosarul în termenul prevăzut la alin. (5), cererea se respinge.

(7) După constatarea caracterului complet al dosarului, Autoritatea emitentă îl transmite Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate și, în cazurile prevăzute la art. 13 alin. (2), Ministerului Afacerilor Interne, pentru emiterea avizelor și efectuarea evaluărilor prevăzute de prezenta lege. Fiecare autoritate examinează exclusiv aspectele care țin de competențele atribuite prin lege..

(8) Avizele Ministerului Apărării și Serviciului de Informații și Securitate sunt obligatorii. Avizul Ministerului Afacerilor Interne este obligatoriu în cazurile prevăzute la art. 12 alin. (2) și se emite exclusiv asupra aspectelor care țin de competențele legale

ale acestuia. Avizul negativ se motivează prin raportare la competența legală exercitată, circumstanțele constatate și riscurile identificate..

(9) Avizele se emit într-un termen stabilit de Guvern, care nu poate depăși 20 de zile lucrătoare de la primirea dosarului complet. Avizul negativ se motivează. Aprobarea tacită nu se aplică.

(10) Rezultatele inspecției capacităților și amplasamentelor se consemnează într-un raport comun, care se anexează dosarului examinat de Comisia interinstituționale. Inspecția efectuată în cadrul procedurii de autorizare reprezintă o evaluare prealabilă a capacităților și amplasamentelor și nu constituie control de stat asupra activității de întreprinzător.

(11) Autoritatea emitentă emite actul administrativ individual în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la primirea deciziei Comisiei.

(12) Refuzul eliberării autorizației se motivează și poate fi contestat, împreună cu decizia Comisiei care a stat la baza acestuia, în conformitate cu Codul administrativ.

Articolul 21. Refuzul eliberării autorizației

(1) Eliberarea autorizației se refuză dacă:

a) solicitantul nu întrunește condițiile de autorizare prevăzute la art. 18;

b) solicitantul a prezentat informații sau documente false ori eronate ori eronate, relevante pentru examinarea cererii, sau nu a completat dosarul în termenul acordat potrivit art. 20 alin. (3);

c) structura de proprietate și control, beneficiarul efectiv, sursa mijloacelor financiare sau persoanele care exercită controlul asupra solicitantului nu pot fi identificate ori verificate;

d) nu a fost obținută aprobarea prealabilă a Consiliului pentru examinarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului, prevăzută la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, în cazul în care solicitantul sau investitorul acestuia realizează ori intenționează să realizeze activități investiționale sau tranzacții prevăzute la art. 3 alin. (1) din legea menționată, în domeniile stabilite la art. 4, cu respectarea excepțiilor prevăzute la art. 3 alin. (2);

e) Comisia constată, în baza avizelor motivate ale Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate sau, după caz, ale Ministerului Afacerilor Interne, existența unor riscuri pentru apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, viața și sănătatea persoanelor ori mediul înconjurător;

f) măsurile privind securitatea fizică, informațională, cibernetică sau industrială nu corespund cerințelor stabilite de lege;

g) activitatea solicitată contravine obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova, embargourilor, măsurilor restrictive sau altor interdicții aplicabile;

h) capacitățile, instalațiile sau amplasamentele nu corespund cerințelor tehnice, de securitate, de mediu sau de prevenire a incendiilor aplicabile activității solicitate.

(2) Decizia de refuz se motivează, cu indicarea temeiului juridic și a circumstanțelor relevante. În cazul în care motivele se bazează pe informații clasificate,

solicitantului i se comunică temeiul juridic și natura generală a riscului, în limitele permise de lege.

Articolul 22. Modificarea, reperfectarea și notificarea

(1) Titularul autorizației este obligat să obțină aprobarea prealabilă a Comisiei și modificarea corespunzătoare a autorizației înainte de efectuarea următoarelor modificări:

a) schimbarea sau adăugarea amplasamentelor în care se desfășoară activitățile autorizate;

b) extinderea genurilor de activitate autorizate;

c) introducerea unor produse sau categorii de produse militare care nu sunt prevăzute în autorizație;

d) extinderea substanțială, mutarea fizică, integrală sau parțială, a capacităților de producție și/sau servicii într-un alt amplasament sau modificarea destinației acestora; ;

e) introducerea, înlocuirea ori modificarea tehnologiilor sau a proceselor tehnologice care pot influența securitatea activității;

f) schimbarea administratorilor sau a persoanelor responsabile de desfășurarea activităților autorizate, în cazul în care acestea sunt supuse verificării de securitate;

g) modificarea condițiilor privind securitatea fizică, informațională, cibernetică ori industrială, dacă aceasta poate influența desfășurarea în siguranță a activităților autorizate.

(2) Cererea de modificare a autorizației se depune la Autoritatea emitentă înainte de efectuarea modificărilor prevăzute la alin. (1), fiind însoțită de documentele prevăzute la art. 20 alin. (3) relevante pentru modificarea solicitată. Comisia examinează numai condițiile și circumstanțele afectate de modificarea solicitată, iar Autoritatea emitentă modifică autorizația în baza deciziei Comisiei.

(3) Modificarea structurii de proprietate, a beneficiarului efectiv sau a controlului asupra operatorului se examinează potrivit art. 26.

(4) Autorizația se reperfectează fără reexaminarea în fond a condițiilor de autorizare în cazul modificării:

a) denumirii operatorului economic;

b) sediului juridic, dacă acesta nu reprezintă un amplasament autorizat;

c) datelor de identificare sau de contact ale titularului;

d) altor date înscrise în autorizație care nu afectează activitățile, produsele, capacitățile, amplasamentele ori condițiile de securitate autorizate.

(5) Reperfectarea autorizației se efectuează în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(6) Modificările care nu afectează datele înscrise în autorizație și condițiile în baza cărora aceasta a fost eliberată se notifică Autorității emitente în termen de 10 zile lucrătoare de la data intervenirii acestora.

(7) Criteriile de determinare a extinderii substanțiale a capacităților și procedura de notificare se stabilesc de Guvern.

Articolul 23. Prelungirea termenului de valabilitate al autorizației

(1) Cererea de prelungire a termenului de valabilitate a autorizației se depune la Autoritatea emitentă cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate al acesteia.

(2) Cererea de prelungire a termenului de valabilitate a autorizației se examinează de Comisie, care verifică menținerea condițiilor de autorizare și, după caz, dispune efectuarea inspecției capacităților și amplasamentelor.

(3) Comisia adoptă decizia privind prelungirea sau refuzul prelungirii autorizației, iar Autoritatea emitentă emite actul administrativ individual corespunzător.

(4) Autorizația prelungită se eliberează pentru un nou termen de 5 ani, calculat de la data expirării autorizației precedente.

(5) Prelungirea termenului de valabilitate al autorizației se efectuează după verificarea menținerii condițiilor de autorizare și, după caz, efectuarea inspecției capacităților și amplasamentelor.

Dacă cererea de prelungire a fost depusă în termenul prevăzut la alin. (1), titularul poate continua desfășurarea activităților autorizate până la soluționarea cererii, în condițiile stabilite de prezenta lege.

Articolul 24. Suspendarea autorizației

(1) Autorizația se suspendă, integral sau parțial, de către Autoritatea emitentă, în baza deciziei motivate a Comisiei sau a Consiliului de examinare a investițiilor în domeniile de importanță pentru securitatea statului.

(2) Suspendarea se dispune dacă titularul:

a) nu mai îndeplinește temporar condițiile de autorizare;

b) împiedică efectuarea controlului;

c) încalcă condițiile autorizației;

d) nu execută, în termenul stabilit, măsurile de remediere dispuse prin actul administrativ individual emis în condițiile legii; ;

e) desfășoară o activitate care prezintă un risc grav pentru securitatea statului, persoane, mediu, produse, tehnologii sau capacități.

(3) Decizia de suspendare stabilește activitățile afectate, termenul suspendării și măsurile de remediere.

(4) Reluarea valabilității autorizației se dispune de Autoritatea emitentă, în baza deciziei Comisiei, după verificarea înlăturării cauzelor suspendării.

Articolul 25. Retragerea autorizației și încetarea activității

(1) Autorizația se retrage, integral sau parțial, de către Autoritatea emitentă, în baza deciziei motivate a Comisiei sau a Consiliului de examinare a investițiilor în domeniile de importanță pentru securitatea statului, dacă:

a) autorizația a fost obținută în baza unor informații sau documente false, falsificate ori care au ascuns circumstanțe relevante pentru autorizare;

b) titularul nu a remediat, în termenul stabilit, deficiențele care au determinat suspendarea autorizației;

c) titularul desfășoară activități care nu sunt prevăzute în autorizație ori utilizează produse, capacități sau amplasamente neincluse în aceasta;

d) titularul a transferat, comercializat sau pus la dispoziția unor terți produse militare cu încălcarea condițiilor autorizației ori a legislației aplicabile;

e) titularul nu mai întrunește condițiile de autorizare prevăzute de prezenta lege și neîndeplinirea acestora are caracter permanent ori nu poate fi remediată;

f) au intervenit modificări privind structura de proprietate, beneficiarul efectiv sau controlul asupra operatorului, iar în urma reevaluării se constată că nu mai sunt întrunite condițiile de autorizare;

g) activitatea titularului prezintă un risc grav și persistent pentru apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, viața și sănătatea persoanelor ori mediul înconjurător;

h) titularul încalcă în mod grav sau repetat obligațiile privind securitatea fizică, informațională, cibernetică ori industrială, evidența și trasabilitatea produselor militare;

i) titularul refuză în mod repetat efectuarea controalelor, inspecțiilor sau furnizarea informațiilor și documentelor solicitate în condițiile legii;

j) activitatea autorizată contravine obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova, embargourilor, măsurilor restrictive sau altor interdicții aplicabile.

(2) Retragerea autorizației poate fi dispusă numai pentru activitățile, produsele, capacitățile sau amplasamentele afectate, dacă motivele retragerii nu justifică retragerea integrală a autorizației.

(3) La încetarea activității, titularul este obligat să asigure, sub controlul autorităților competente, inventarierea, securizarea, transferul, conservarea ori distrugerea produselor, tehnologiilor și documentației sensibile.

Articolul 26. Modificarea controlului asupra operatorului

(1) Orice modificare directă sau indirectă a controlului, structurii de proprietate ori beneficiarului efectiv se notifică în prealabil și, în cazurile prevăzute de Legea nr. 174/2021, poate fi realizată numai după aprobarea prealabilă a investiției.

(2) Modificările prevăzute la alin. (1) determină reevaluarea condițiilor de autorizare. Comisia adoptă decizia privind reperfectarea, suspendarea sau retragerea autorizației, iar Autoritatea emitentă emite actul administrativ individual corespunzător.

Capitolul IV
REGISTRELE, EVIDENȚA ȘI TRASABILITATEA

Articolul 27. Registrul de stat al operatorilor economici și al capacităților de producție

(1) Registrul de stat al operatorilor economici și capacităților din industria de apărare, denumit în continuare Registru, este o resursă informațională de stat.

(2) Proprietarul Registrului este statul. Posesorul Registrului este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, iar deținătorul și registratorul este Autoritatea emitentă.

(3) Registrul conține date privind operatorii autorizați, beneficiarii efectivi, activitățile, produsele, amplasamentele, capacitățile, statutul autorizației și capacitățile strategice.

(4) Ministerul Apărării și Ministerul Afacerilor Interne au acces la datele din Registru, inclusiv la datele cu acces restricționat, în măsura necesară exercitării atribuțiilor prevăzute de lege și potrivit drepturilor de acces stabilite prin regulamentul Registrului. Registrul are o parte publică și o parte cu acces restricționat. Conceptul și regulamentul Registrului se aprobă de Guvern în conformitate cu Legea nr. 71/2007 cu privire la registre.

Articolul 28. Evidența internă a produselor militare

(1) Operatorii economici au obligația să țină evidența fabricării, reparării, modernizării, depozitării, transferului, demilitarizării și distrugerii produselor militare.

(2) Evidența trebuie să permită identificarea produsului, producătorului, lotului, seriei sau numărului unic, componentelor esențiale, datei operațiunii, cantității, destinatarului și utilizatorului final.

(3) Registrele și documentele de evidență se păstrează timp de cel puțin 20 de ani, după care se transmit spre arhivare în condițiile stabilite de Guvern.

(4) În cazul încetării activității, registrele și documentele de evidență se transmit Autorității emitente în termen de 10 zile lucrătoare.

Articolul 29. Marcarea și identificarea produselor militare

(1) Produsele militare se marchează și se identifică prin numere, serii, loturi și alte elemente stabilite de Guvern, astfel încât să fie asigurată trasabilitatea pe întreg ciclul de viață.

(2) Marcajele trebuie să rămână lizibile și identificabile pe durata ciclului de viață al produsului. Înlăturarea sau modificarea acestora este permisă numai în cadrul unor operațiuni autorizate de reparare, modernizare, demilitarizare ori distrugere și se consemnează în evidențe.

Articolul 30. Inventarierea și raportarea periodică

(1) Operatorii efectuează inventarierea periodică a produselor, componentelor și materialelor și,după caz, a capacităților de producție, prin confruntarea situației faptice cu datele din evidența ținută potrivit art. 28.

(2) Rezultatele inventarierii se consemnează în documentele de inventariere și se prezintă Ministerului Apărării, în condițiile și termenele stabilite de Guvern. Informațiile necesare actualizării Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare se transmit Autorității emitente.

(3) Diferențele constatate între situația faptică și evidențele prevăzute la art. 28, inclusiv pierderea, lipsa, sustragerea, deteriorarea sau imposibilitatea identificării unor produse militare, componente ori materiale, se raportează imediat Ministerului Apărării și Autorității emitente, precum și, după caz, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate sau altor autorități publice, potrivit competențelor acestora.

(4) În cazul în care amplasamentele sau capacitățile operatorului economic sunt desemnate infrastructuri critice naționale, operatorul respectă suplimentar obligațiile privind protecția, reziliența, evaluarea riscurilor, notificarea și raportarea stabilite de Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.

(5) Ministerul Apărării, Autoritatea emitentă și, după caz, autoritatea publică responsabilă desemnată în condițiile Legii nr. 223/2025 asigură schimbul de date necesar exercitării atribuțiilor lor, cu respectarea regimului juridic al informațiilor clasificate și al informațiilor cu acces restricționat și cu evitarea solicitării repetate de la operator a acelorași date.

Capitolul V
PRODUCȚIA ȘI FABRICAREA

Articolul 31. Politici de stimulare a producției

(1) Statul poate institui programe și instrumente de sprijin pentru dezvoltarea capacităților, atragerea investițiilor, formarea personalului și participarea la proiecte naționale, europene și internaționale.

(2) Măsurile de sprijin se acordă în baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, în limita mijloacelor aprobate și cu respectarea legislației privind finanțele publice și achizițiile publice.

Articolul 32. Cercetarea, dezvoltarea și inovarea

(1) Activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare care au ca obiect produse militare, tehnologii militare sau documentație militară și care se încădrează în activitățile prevăzute la art.2 alin. (1) se desfășoară numai de operatori economici, autorități, instituții publice sau alte persoane juridice autorizate în condițiile prezentei legi.

(2) Activitățile de cercetare fundamentală și cercetare aplicată desfășurate de instituțiile de învățământ superior, organizațiile de cercetare și instituțiile publice, care nu implică desfășurarea activităților prevăzute la art. 2 alin. (1), utilizarea produselor militare, tehnologiilor militare ori accesul la documentație tehnică militară cu regim restricționat, nu sunt supuse autorizării prevăzute de prezenta lege.

(3) Operatorii economici autorizați pot antrena instituții de învățământ superior, organizații de cercetare și instituții publice în proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare, cu respectarea cerințelor privind securitatea, protecția informațiilor, proprietatea intelectuală și accesul la produsele, tehnologiile și documentația tehnică militară.

(4) În cazul în care entitățile prevăzute la alin. (2) desfășoară nemijlocit activități supuse autorizării potrivit art. 2 alin. (1), acestea sunt obligate să obțină autorizația prevăzută de prezenta lege.

(5) Activitățile prevăzute la alin. (1) pot fi realizate, inclusiv, prin:

a) programe și proiecte naționale de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul industriei militare;

b) proiecte de cercetare, proiectare, dezvoltare, prototipare, testare și asimilare în fabricație a produselor militare;

c) parteneriate între operatorii economici, autoritățile și instituțiile publice, instituțiile de învățământ superior și organizațiile de cercetare;

d) centre de cercetare, dezvoltare și testare și centre de excelență;

e) clustere, consorții și alte forme de cooperare în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării;

f) parcuri industriale specializate, precum și alte infrastructuri de cercetare și inovare create în condițiile legii;

g) proiecte și programe europene sau internaționale de cercetare, dezvoltare, inovare și cooperare tehnologică la care Republica Moldova sau entitățile din Republica Moldova sunt eligibile.

(6) Activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare urmăresc, în special:

a) dezvoltarea și asimilarea în fabricație a produselor militare noi și modernizarea produselor existente;

dezvoltarea tehnologiilor și capacităților proprii ale industriei militare;

a) valorificarea rezultatelor cercetării și transferul tehnologic către operatorii economici din industria de apărare;

b) dezvoltarea competențelor și atragerea personalului calificat în domeniile tehnologice relevante;

c) creșterea interoperabilității, competitivității și integrării operatorilor economici în lanțurile valorice europene și internaționale;

d) dezvoltarea soluțiilor necesare satisfacerii cerințelor tehnice și operaționale ale instituțiilor din sistemul național de apărare, securitate și ordine publică.

(7) Finanțarea activităților prevăzute de prezentul articol poate fi asigurată din mijloacele proprii ale participanților, din bugetul de stat, din fonduri externe, inclusiv fonduri ale Uniunii Europene, din granturi, investiții, parteneriate și din alte surse neinterzise de lege, cu respectarea legislației privind finanțele publice, ajutorul de stat și achizițiile publice.

(8) Condițiile privind finanțarea proiectelor, titularii și modul de exercitare a drepturilor asupra rezultatelor cercetării, utilizarea și transferul acestora, precum și protejarea informațiilor clasificate, tehnologiilor și informațiilor cu acces restricționat se stabilesc prin actele aferente programelor sau proiectelor, prin contracte și în conformitate cu legislația aplicabilă.

(9) În cazul proiectelor destinate satisfacerii necesităților instituțiilor din sistemul național de apărare, securitate și ordine publică, cerințele tehnice și operaționale se stabilesc de instituția beneficiară, în limitele competențelor sale.

Articolul 33. Proiectarea și prototiparea

(1) Proiectarea și prototiparea produselor militare se realizează de personal autorizat, în amplasamente securizate și cu respectarea cerințelor privind documentația tehnică, proprietatea intelectuală și informațiile clasificate.

(2) Prototipurile și modelele experimentale se evidențiază și se păstrează în

condiții de securitate, iar după finalizarea programelor de testare se transferă, conservă, demilitarizează sau distrug în condițiile stabilite de prezenta lege, de legislația specială și de documentația aferentă programului de testare.

Articolul 34. Testarea, evaluarea, omologarea, certificarea și recunoașterea rezultatelor

(1) Testarea, evaluarea, verificarea, omologarea și certificarea produselor militare se realizează, după caz, în poligoane, laboratoare, centre de testare sau alte amplasamente autorizate, în conformitate cu cerințele tehnice și operaționale, programele de testare și standardele naționale, europene, internaționale sau militare aplicabile.

(2) Rezultatele testărilor, evaluărilor, omologărilor și certificărilor efectuate în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau în alte state cu care Republica Moldova are acorduri ori mecanisme de cooperare în domeniu pot fi recunoscute, integral sau parțial, în Republica Moldova, în condițiile stabilite de Guvern.

(3) Recunoașterea prevăzută la alin. (2) se efectuează ținând cont, după caz, de:

a) competența și statutul autorității, organismului, laboratorului sau centrului care a efectuat testarea, evaluarea, omologarea ori certificarea;

b) standardele, specificațiile și procedurile tehnice utilizate;

c) echivalența cerințelor tehnice, de securitate și de calitate aplicabile;

d) autenticitatea, valabilitatea și trasabilitatea documentelor prezentate;

e) condițiile de utilizare, configurația și destinația produsului militar;

f) acordurile internaționale, mecanismele de recunoaștere reciprocă și standardele aplicabile în cadrul Uniunii Europene și al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord.

(4) În cazul în care rezultatele recunoscute potrivit alin. (2) nu acoperă integral cerințele aplicabile în Republica Moldova sau cerințele tehnice și operaționale ale instituției beneficiare, pot fi solicitate testări, evaluări sau verificări suplimentare. Repetarea testărilor deja efectuate nu se solicită decât în măsura în care este necesară pentru verificarea unor cerințe suplimentare sau specifice.

(5) Produsele militare fabricate în Republica Moldova în baza unei licențe, a unui acord de transfer de tehnologie sau a unei documentații tehnice provenite din străinătate pot fi produse și supuse procedurilor prevăzute de prezentul articol cu condiția:

a) existenței dreptului legal de utilizare a licenței, tehnologiei și documentației tehnice;

b) respectării drepturilor de proprietate intelectuală și a restricțiilor privind utilizarea, modificarea, transferul și reexportul tehnologiei;

c) obținerii autorizațiilor necesare pentru transferul tehnologiei, documentației, componentelor sau echipamentelor, potrivit legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice;

d) asigurării conformității produsului fabricat cu documentația tehnică și configurația aprobate;

e) respectării cerințelor privind managementul calității, trasabilitatea și securitatea producției.

(6) Omologarea, certificarea sau recunoașterea unui produs ori a rezultatelor testării efectuate în străinătate nu substituie autorizația pentru desfășurarea activităților în industria de apărare și nici actele permisive necesare pentru importul, exportul, transferul tehnologiilor sau alte operațiuni reglementate de legislația specială.

(7) Pentru produsele destinate autorităților și instituțiilor din sistemul național de apărare, securitate și ordine publică, instituția beneficiară stabilește, în limitele competențelor sale, cerințele tehnice și operaționale aplicabile și decide asupra necesității efectuării unor testări și evaluări suplimentare în vederea acceptării produsului. .

(8) Rezultatele testării și evaluării se documentează și se păstrează de operator. Introducerea în fabricație, furnizarea sau utilizarea produsului se admite după îndeplinirea cerințelor de omologare, certificare sau acceptare aplicabile.

(9) Guvernul stabilește procedurile de testare, evaluare, omologare și certificare a produselor militare, autoritățile și organismele implicate, precum și condițiile și procedura de recunoaștere a rezultatelor obținute în alte state.

Articolul 35. Fabricarea

(1) Fabricarea produselor militare se efectuează numai de operatorii autorizați, în limitele activităților, produselor, capacităților și amplasamentelor prevăzute în autorizație, pe baza documentației tehnice aprobate și cu respectarea cerințelor tehnice, de calitate, securitate și trasabilitate aplicabile.

(2) Operatorul economic care desfășoară fabricarea produselor militare trebuie:

a) să dispună de spații, instalații, utilaje, echipamente și infrastructură tehnică corespunzătoare proceselor tehnologice desfășurate;

b) să asigure separarea și securizarea zonelor de producție, depozitare, testare și acces restricționat, în funcție de natura produselor și nivelul de risc;

c) să dispună de mijloacele necesare pentru controlul proceselor tehnologice, verificarea produselor și prevenirea accesului sau intervențiilor neautorizate;

d) să asigure întreținerea, verificarea, calibrarea și, după caz, certificarea echipamentelor și mijloacelor de măsurare utilizate în procesul de fabricație;

e) să respecte cerințele privind securitatea industrială, prevenirea incendiilor, protecția mediului și securitatea fizică, informațională și cibernetică.

(3) Activitățile de fabricare se desfășoară cu personal calificat, instruit și, după caz, autorizat pentru operațiunile executate. Operatorul economic asigură:

a) stabilirea responsabilităților personalului implicat în procesele de producție și control;

b) instruirea inițială și periodică a personalului;

c) verificarea competențelor profesionale necesare pentru operațiunile cu impact asupra siguranței, calității și conformității produsului;

d) accesul la procesele, tehnologiile și documentația cu caracter sensibil

numai al persoanelor autorizate.

(4) Materiile prime, materialele, componentele, subansamblele, software-ul și alte elemente utilizate la fabricarea produselor militare trebuie:

a) să corespundă documentației tehnice și specificațiilor aplicabile;

b) să provină din surse identificabile și, după caz, de la furnizori evaluați sau aprobați;

c) să fie însoțite de documentele de conformitate, calitate, proveniență și trasabilitate prevăzute de documentația tehnică sau de legislația aplicabilă;

d) să fie recepționate, verificate, depozitate și utilizate în condiții care previn substituirea, deteriorarea, contaminarea sau utilizarea neautorizată.

(5) Operatorul economic organizează procesul de fabricație astfel încât să asigure:

a) respectarea documentației tehnice aprobate și a parametrilor tehnologici stabiliți;

b) identificarea și trasabilitatea produselor, loturilor, componentelor și operațiunilor relevante pe parcursul procesului de fabricație;

c) efectuarea controalelor și verificărilor la etapele relevante ale procesului tehnologic;

d) documentarea modificărilor proceselor tehnologice și a abaterilor de la documentația aprobată;

e) identificarea, separarea și împiedicarea utilizării sau livrării produselor, componentelor și materialelor neconforme;

f) păstrarea documentelor și evidențelor privind fabricația, verificările și conformitatea produselor.

(6) Modificarea documentației tehnice, a configurației produsului, a tehnologiei sau a procesului de fabricație care poate influența caracteristicile tehnice, securitatea, funcționalitatea ori conformitatea produsului se efectuează numai în condițiile stabilite de prezenta lege și de actele normative de punere în aplicare.

(7) Fabricarea produselor militare în baza unei licențe, a unui acord de transfer de tehnologie sau a documentației tehnice provenite de la o entitate străină se efectuează cu respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, a condițiilor licenței, a restricțiilor privind transferul tehnologiei și a legislației privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.

(8) Cerințele tehnice minime privind organizarea unităților de producție, procesele tehnologice, calificarea personalului, controlul inputurilor și documentarea procesului de fabricație se stabilesc de Guvern, în funcție de categoriile de produse militare și nivelul de risc al activităților.

Articolul 36. Managementul calității și standardizarea

(1) Operatorii economici implementează și mențin sisteme de management al calității corespunzătoare naturii activităților desfășurate și produselor militare fabricate sau serviciilor prestate.

(2) Fabricarea, testarea, repararea, modernizarea și alte activități privind produsele militare se realizează cu respectarea standardelor naționale, europene,

internaționale și militare aplicabile, precum și a cerințelor tehnice stabilite pentru produsele respective.

(3) Operatorul asigură controlul calității pe etapele relevante ale procesului de producție și ale ciclului de viață al produsului, documentează rezultatele verificărilor și păstrează evidențele privind conformitatea produselor și serviciilor.

(4) Sistemele de management al calității și conformitatea produselor pot fi supuse evaluării, auditului sau certificării în condițiile stabilite de legislație și de actele normative de punere în aplicare a prezentei legi.

(5) Cerințele privind sistemele de management al calității, standardele aplicabile, procedurile de evaluare a conformității, audit și certificare se stabilesc de Guvern, în funcție de categoria produselor militare și natura activităților desfășurate.

Articolul 37. Depozitarea

(1) Depozitarea produselor militare, inclusiv a munițiilor, pulberilor și explozivilor, se realizează numai în spații autorizate și amenajate corespunzător naturii și nivelului de risc al produselor depozitate, cu respectarea cerințelor privind securitatea fizică și industrială, prevenirea incendiilor și exploziilor și protecția mediului.

(2) Spațiile de depozitare trebuie să asigure, după caz, separarea categoriilor incompatibile de produse, respectarea limitelor cantitative și a distanțelor de siguranță, controlul accesului, condițiile corespunzătoare de păstrare și manipulare, precum și măsuri de prevenire și intervenție.

(3) Operatorul economic asigură evidența continuă și inventarierea periodică a produselor depozitate, verificarea stării acestora și a sistemelor de securitate, precum și identificarea și separarea produselor deteriorate, neconforme sau care prezintă riscuri pentru depozitare.

(4) În cazul armamentului și munițiilor supuse regimului prevăzut de Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului şi muniţiilor convenţionale, al mijloacelor speciale şi dispozitivelor militare, se respectă suplimentar cerințele stabilite de aceasta și de actele normative de punere în aplicare.

(5) Cerințele tehnice privind amplasarea, amenajarea, securitatea și exploatarea spațiilor de depozitare, limitele cantitative, distanțele de siguranță și condițiile de păstrare și manipulare se stabilesc de Guvern, ținând cont de Ghidurile Tehnice Internaționale privind Munițiile (IATG – International Ammunition Technical Guidelines) și de alte standarde și bune practici internaționale aplicabile.

(6) Incidentele produse în legătură cu depozitarea produselor militare se raportează și se gestionează în conformitate cu art. 46.

Articolul 38. Transportarea internă

(1) Transportarea produselor militare pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează de operatori economici ori transportatori care dețin actele permisive prevăzute de legislație, cu utilizarea mijloacelor de transport corespunzătoare categoriei și nivelului de risc al produselor transportate.

(2) Transportarea munițiilor, pulberilor și explozivilor se efectuează cu

respectarea cerințelor privind ambalarea, marcarea, securizarea încărcăturii, compatibilitatea produselor transportate, calificarea personalului, securitatea transportului și intervenția în caz de incident.

(3) Fiecare transport este însoțit de documentele privind proveniența, cantitatea, deținerea și destinația produselor, precum și de alte documente prevăzute de legislația aplicabilă. Pentru transporturile încadrate în categoria de risc sporit, criteriile de încadrare și cerințele generale privind stabilirea traseului, paza și însoțirea se aprobă de Guvern, în funcție de natura, cantitatea și nivelul de risc al produselor transportate. Traseul concret, precum și măsurile de pază și însoțire se stabilesc sau, după caz, se avizează de autoritățile competente, potrivit legislației, cu participarea Ministerului Afacerilor Interne în domeniile ce țin de competența sa, și sunt obligatorii pentru operatorul economic sau transportator. .

(4) În cazurile care intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului şi muniţiilor convenţionale, al mijloacelor speciale şi dispozitivelor militare deținute de Armata Naţională şi de forţele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, transportarea se efectuează cu respectarea cerințelor stabilite de aceasta și de actele normative de punere în aplicare.

(5) Abaterile neautorizate de la traseu, pierderea sau deteriorarea încărcăturii, accidentele și alte incidente de securitate se raportează imediat potrivit art. 46.

(6) Cerințele tehnice privind transportarea produselor militare, inclusiv a muniților, pulberilor și explozivilor, se stabilesc de Guvern, ținând cont de Ghidurile Tehnice Internaționale privind Muniții (IATG) și de alte standarde și bune practici internaționale aplicabile.

Articolul 39. Repararea, mentenanța, modernizarea și subcontractarea

(1) Repararea, mentenanța și modernizarea produselor militare se efectuează numai de operatori autorizați pentru activitățile și categoriile de produse respective, în baza documentației tehnice aplicabile și cu respectarea cerințelor de securitate prevăzute la capitolul VI, precum și a cerințelor de calitate și trasabilitate.

(2) Operatorul asigură utilizarea pieselor, componentelor și materialelor conforme, executarea lucrărilor de către personal calificat și, după caz, autorizat, precum și consemnarea intervențiilor efectuate în documentația tehnică și în evidențele de trasabilitate.

(3) După efectuarea reparației, mentenanței sau modernizării, produsul este supus verificărilor și testelor necesare pentru confirmarea conformității, funcționalității și siguranței acestuia.

(4) Activitățile prevăzute la alin. (1) sau anumite operațiuni din cadrul acestora pot fi subcontractate numai operatorilor autorizați pentru activitatea respectivă, atunci când autorizarea este obligatorie potrivit prezentei legi.

(5) Operatorul principal este responsabil pentru selectarea subcontractanților și pentru asigurarea respectării cerințelor privind securitatea, calitatea, trasabilitatea, protecția informațiilor și tehnologiilor militare, precum și a condițiilor stabilite prin autorizație.

(6) Subcontractarea unor activități care implică accesul la informații

clasificate, tehnologii sensibile sau transferul de produse ori tehnologii în afara Republicii Moldova se efectuează cu respectarea legislației speciale aplicabile.

(7) Cerințele tehnice privind repararea, mentenanța, modernizarea, verificarea produselor și subcontractarea se stabilesc de Guvern.

Articolul 40. Dezafectarea, delaborarea, demilitarizarea, distrugerea și gestionarea deșeurilor

(1) Activitățile de scoatere din uz și distrugere se efectuează de operatori autorizați, în condiții care împiedică reutilizarea neautorizată a componentelor și asigură protecția persoanelor și mediului. Operațiunile se documentează și se înscriu în evidențele interne prevăzute la art. 27, iar informațiile necesare actualizării Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare se transmit Autorității emitente. .

(2) Pentru fiecare operațiune se întocmește un plan care stabilește măsurile de securitate, responsabilitățile, modul de gestionare a componentelor și deșeurilor și documentele prin care se confirmă finalizarea operațiunii. În cazul operațiunilor care implică muniții, pulberi, explozivi, substanțe sau deșeuri periculoase ori care, prin natura sau amploarea lor, pot genera riscuri semnificative pentru ordinea și securitatea publică, viața și sănătatea persoanelor sau mediul înconjurător, planul se avizează în prealabil de autoritățile competente în domeniul afacerilor interne și al protecției mediului, precum și, după caz, de alte autorități competente potrivit legii. Criteriile de risc și procedura de avizare se stabilesc de Guvern.

Articolul 41. Regimul juridic al documentelor tehnice

(1) Documentația tehnică militară se creează, păstrează, utilizează, reproduce, transmite și distruge cu respectarea legislației privind secretul de stat, informațiile clasificate, secretele comerciale și proprietatea intelectuală.

(2) Accesul, reproducerea și transmiterea documentației tehnice sunt permise numai persoanelor autorizate și în măsura necesară exercitării atribuțiilor. Operatorul ține evidența operațiunilor efectuate asupra documentației.

Capitolul VI
SECURITATEA ACTIVITĂȚILOR DIN INDUSTRIA DE APĂRARE

Articolul 42. Securitatea fizică a amplasamentelor

(1) Operatorii economici asigură securitatea fizică a amplasamentelor în care se desfășoară activități privind produsele militare, în funcție de natura activităților, categoria produselor și nivelul de risc asociat acestora.

(2) Măsurile de securitate fizică includ, după caz, delimitarea și protecția perimetrului, stabilirea zonelor cu acces restricționat, controlul accesului persoanelor și mijloacelor de transport, paza, supravegherea și detecția, precum și măsuri de prevenire și intervenție în cazul incidentelor de securitate.

(3) Accesul în zonele în care sunt fabricate, depozitate, testate sau manipulate armament, muniții, pulberi, explozivi ori alte produse militare cu risc sporit este permis numai persoanelor autorizate, în condițiile stabilite de legislație și de procedurile interne de securitate.

(4) Operatorul elaborează, actualizează și testează periodic planul de securitate fizică și intervenție și asigură cooperarea potrivit competențelor, cu autoritățile responsabile de ordinea publică, situațiile de urgență, protecția informațiilor, securitatea cibernetică și, după caz, protecția infrastructurilor critice. .

(5) În cazul amplasamentelor în care sunt gestionate armamentul și munițiile convenționale, mijloacele speciale ori dispozitivele militare care intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 147/2017, se respectă suplimentar cerințele stabilite de aceasta și de actele normative de punere în aplicare.

(6) Cerințele minime privind securitatea fizică a amplasamentelor, nivelurile de protecție, controlul accesului, paza, supravegherea și măsurile de intervenție se stabilesc de Guvern, în funcție de categoria activităților și nivelul de risc.

Articolul 43. Securitatea personalului

(1) Accesul la produse, tehnologii, documentație și informații sensibile este permis numai personalului instruit și autorizat în funcție de atribuțiile de serviciu, nivelul de instruire, autorizările sau abilitările prevăzute de lege și, după caz, dreptul de acces la secret de stat. Pentru funcțiile sensibile se efectuează verificări de securitate în condițiile legii.

(2) Operatorul ține evidența drepturilor de acces, asigură instruirea inițială și periodică a personalului și retrage imediat accesul persoanelor care nu mai îndeplinesc condițiile stabilite.

Articolul 44. Protecția informațiilor clasificate și a tehnologiilor militare

(1) Operatorii economici asigură protecția informațiilor clasificate, tehnologiilor militare, documentației tehnice și altor informații cu acces restricționat prin măsuri organizatorice, tehnice și fizice corespunzătoare nivelului de protecție necesar.

(2) Accesul la informațiile clasificate se acordă numai persoanelor care dețin dreptul de acces corespunzător, cu respectarea principiului necesității de a cunoaște și a legislației privind secretul de stat.

(3) Operatorii care gestionează informații atribuite la secret de stat instituie măsurile și structurile interne de protecție și îndeplinesc cerințele privind accesul, evidența, păstrarea, utilizarea, reproducerea, transmiterea și distrugerea acestora, în conformitate cu Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

(4) Serviciul de Informații și Securitate exercită, în limitele competențelor stabilite de lege, atribuțiile privind protecția secretului de stat, verificarea respectării cerințelor de securitate și acordarea accesului la informațiile atribuite la secret de stat.

(5) Transmiterea informațiilor clasificate, tehnologiilor militare sau documentației tehnice către terți ori în afara Republicii Moldova se efectuează numai cu respectarea legislației privind secretul de stat, controlul comerțului cu mărfuri

strategice și protecția drepturilor de proprietate intelectuală, și, după caz, prin utilizarea mijloacelor tehnice de protecție corespunzătoare nivelului de clasificare sau sensibilitate..

(6) Cerințele specifice privind protecția informațiilor și tehnologiilor prevăzute de prezentul articol se stabilesc prin legislația specială și, după caz, prin actele normative ale Guvernului.

Articolul 45. Securitatea cibernetică

(1) Operatorii economici asigură securitatea rețelelor și sistemelor informatice, sistemelor industriale și de control, software-ului, datelor de proiectare și producție, documentației tehnice și altor resurse digitale utilizate în desfășurarea activităților din industria militară.

(2) Operatorii instituie măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare nivelului de risc, inclusiv privind controlul accesului, protecția datelor și sistemelor, gestionarea vulnerabilităților, continuitatea activității, crearea copiilor de siguranță și recuperarea în caz de incident.

(3) Incidentele cibernetice se identifică, gestionează și raportează în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și cu actele normative de punere în aplicare a acesteia, precum și potrivit prezentei legi.

(4) În cazul în care capacitățile, amplasamentele, rețelele sau sistemele operatorului sunt desemnate infrastructuri critice naționale, operatorul respectă suplimentar cerințele privind protecția, reziliența, evaluarea riscurilor, continuitatea activității și raportarea prevăzute de Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.

(5) Cerințele specifice de securitate cibernetică aplicabile operatorilor din industria de apărare se stabilesc de Guvern, în funcție de natura activităților și nivelul de risc, cu respectarea legislației privind securitatea cibernetică, protecția infrastructurilor critice naționale și informațiile clasificate.

Articolul 46. Raportarea incidentelor de securitate

(1) Operatorul economic informează imediat Ministerul Apărării despre incidentele de securitate care afectează sau pot afecta produsele militare, tehnologiile, documentația, capacitățile de producție și/sau servicii ori continuitatea activităților autorizate.

(2) În funcție de natura incidentului, operatorul informează concomitent Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice sau alte autorități publice, potrivit competențelor acestora.

(3) În cazul în care incidentul afectează sau poate afecta o infrastructură critică națională, operatorul informează și autoritatea publică responsabilă desemnată potrivit Legii nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale și îndeplinește obligațiile de notificare, raportare și cooperare prevăzute de aceasta.

(4) Operatorul întreprinde imediat măsuri pentru limitarea consecințelor

incidentului, protejarea persoanelor, produselor, capacităților și informațiilor, conservarea probelor și restabilirea continuității activității.

(5) Cauzele, consecințele și măsurile întreprinse pentru remedierea incidentului se consemnează într-un raport, care se prezintă autorităților prevăzute la alin. (1)–(3), în condițiile și termenele stabilite de Guvern.

Capitolul VII
SECURITATEA APROVIZIONĂRII ȘI COMERCIALIZAREA

Articolul 47. Capacitățile strategice și necesitățile Forțelor Armate ale Republicii Moldova

(1) Guvernul poate desemna drept strategică o capacitate a cărei pierdere, degradare sau indisponibilitate ar afecta apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, continuitatea aprovizionării instituțiilor din sistemul național de apărare, securitate și ordine publică ori capacitatea de reparare și mentenanță necesară acestora .

(2) Desemnarea se efectuează în baza unei evaluări tehnice, economice și de securitate și se revizuiește periodic.

Articolul 48. Inventarul capacităților din industria de apărare

(1) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în comun cu Ministerul Apărării, ține și actualizează inventarul capacităților de producție și/sau servicii din industria de apărare. Inventarul constituie componenta cu acces restricționat a Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare.

(2) Inventarul conține informații privind amplasarea, destinația, caracteristicile generale, starea, disponibilitatea și, după caz, caracterul strategic al capacităților, precum și alte date necesare evaluării potențialului industriei militare și securității aprovizionării.

(3) Operatorii economici furnizează informațiile necesare întocmirii și actualizării inventarului și notifică modificările privind starea, structura, destinația sau disponibilitatea capacităților, în condițiile și termenele stabilite de Guvern.

(4) În cazul în care o capacitate sau un amplasament din industria de apărare este desemnat infrastructură critică națională în conformitate cu Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale, această informație se reflectă în inventar, cu respectarea regimului de acces aplicabil.

(5) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerul Apărării asigură, în limitele competențelor lor, schimbul de date cu autoritățile publice responsabile desemnate în conformitate cu Legea nr. 223/2025, cu respectarea legislației privind informațiile clasificate și informațiile cu acces restricționat.

(6) Structura inventarului, categoriile de date, modul de actualizare și de acces la acestea se stabilesc de Guvern.

Articolul 49. Regimul infrastructurilor critice din industria de apărare

(1) Capacitățile de producție și/sau servicii și amplasamentele din industria de apărare care întrunesc criteriile pentru desemnarea drept infrastructură critică

națională se identifică, se desemnează și se protejează în conformitate cu Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurii critice naționale.

(2) Operatorii economici care dețin sau administrează infrastructuri critice naționale din industria de apărare respectă obligațiile privind protecția, reziliența, evaluarea riscurilor, continuitatea activității, notificarea și raportarea prevăzute de legislația privind infrastructura critică națională.

Articolul 50. Obligațiile în situații de criză, mobilizare sau război

(1) În situații de criză, operatorii economici din industria de apărare îndeplinesc măsurile și obligațiile stabilite în condițiile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză și ale actelor normative de punere în aplicare a acesteia.

(2) În caz de mobilizare, stare de asediu sau de război, operatorii economici din industria de apărare îndeplinesc obligațiile stabilite de legislația privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea, precum și de legislația privind regimul stării de asediu și de război, inclusiv cele privind executarea cu prioritate a comenzilor de stat pentru necesitățile apărării, în conformitate cu planurile de mobilizare aprobate.

(3) Măsurile privind prioritizarea comenzilor, majorarea sau adaptarea producției, menținerea stocurilor, activarea capacităților și asigurarea continuității livrărilor pot fi dispuse numai în cazurile, condițiile și limitele prevăzute de legislația aplicabilă situației respective.

(4) Compensarea cheltuielilor, prejudiciilor sau costurilor suplimentare suportate de operatorii economici ca urmare a executării măsurilor prevăzute la alin. (1)–(3) se efectuează în condițiile și potrivit mecanismelor stabilite de legislația aplicabilă.

Articolul 51. Insolvabilitatea, dizolvarea și lichidarea operatorului

(1) Operatorul notifică imediat inițierea procedurii de insolvabilitate, dizolvarea sau intenția de încetare a activității.

(2) Produsele militare, tehnologiile și documentația tehnică nu pot fi înstrăinate, transferate sau distruse decât cu respectarea condițiilor autorizației și a legislației speciale. În cazul capacităților strategice se aplică suplimentar prevederile art. 49.

(3) Administratorul insolvabilității și lichidatorul sunt obligați să respecte regimul special prevăzut de prezenta lege.

Articolul 52. Cooperarea internațională și achizițiile publice

(1) Autoritățile publice, inclusiv Ministerul Apărării și structurile Forțelor Armate, pot participa la programe, proiecte și mecanisme internaționale de cooperare în domeniul apărării și securității, inclusiv în domeniul cooperării industriale, cercetării, dezvoltării, inovării, consolidării capacităților și achizițiilor comune.

(2) Ministerul Apărării și structurile Forțelor Armate pot participa la inițiativele, programele și mecanismele Uniunii Europene privind achizițiile comune în domeniul apărării, în condițiile acordurilor internaționale, ale legislației naționale și

ale normelor aplicabile programelor sau mecanismelor respective.

(3) Operatorii economici din Republica Moldova pot participa, în condițiile de eligibilitate stabilite de actele și regulile programelor, mecanismelor sau procedurilor respective, la procedurile de achiziții și licitațiile organizate de Uniunea Europeană, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord, precum și de instituțiile, agențiile și organismele acestora.

(4) Participarea prevăzută la alin. (1)–(3) se realizează cu respectarea statutului de neutralitate permanentă al Republicii Moldova, în sensul art. 11 din Constituție, precum și a legislației privind achizițiile publice în domeniul apărării și securității, controlul comerțului cu mărfuri strategice, protecția informațiilor clasificate, securitatea aprovizionării și protejarea intereselor esențiale de securitate ale statului.

Articolul 53. Comercializarea

(1) Produsele militare pot fi comercializate pe teritoriul Republicii Moldova numai către autoritățile și instituțiile competente, operatorii autorizați sau alte persoane juridice care au dreptul legal de a le procura și deține.

(2) Înainte de comercializare, operatorul economic verifică dreptul destinatarului în baza actelor permisive, autorizațiilor, confirmărilor sau altor documente prevăzute de legislația aplicabilă, precum și a datelor din resursele informaționale de stat la care are acces legal. În cazul în care verificarea presupune accesul la date care nu sunt disponibile operatorului, acesta solicită confirmarea dreptului destinatarului de la autoritatea competentă. Operatorul înregistrează fiecare operațiune în evidența de trasabilitate. .

(3) Exportul, importul, reexportul, tranzitul, transbordarea, intermedierea, asistența tehnică și transportarea produselor militare se autorizează în conformitate cu Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice.

(4) Autorizația pentru desfășurarea activităților în industria de apărare nu substituie actele permisive necesare pentru operațiunile prevăzute la alin. (3).

Articolul 54. Utilizatorul și utilizarea finală

(1) Înainte de comercializarea sau transferul unui produs militar, operatorul verifică utilizatorul final și utilizarea finală declarată a produsului, în condițiile legislației aplicabile. .

(2) În scopul verificării prevăzute la alin. (1), operatorul solicită documentele privind utilizatorul final și utilizarea finală prevăzute de legislația aplicabilă și, după caz, include în contract clauze privind destinația și utilizarea produsului, transferul către terți, reexportul și verificarea post-livrare. În cazul în care verificarea necesită date care nu sunt disponibile operatorului, acesta poate solicita confirmarea informațiilor de la autoritatea competentă, în condițiile stabilite de Guvern.

(3) Operatorul ține evidența utilizatorilor finali și a produselor livrate, inclusiv a cantității, destinației și utilizării finale declarate, și păstrează documentele justificative în termenul stabilit de Guvern.

(4) Informațiile privind livrările și utilizatorii finali se prezintă periodic Ministerului Apărării și Autorității emitente, în condițiile și termenele stabilite de

Guvern. Datele necesare monitorizării industriei militare pot fi integrate în componenta cu acces restricționat a sistemului informațional aferent Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare.

(5) În cazul în care operatorul constată sau are motive întemeiate să suspecteze schimbarea neautorizată a utilizatorului ori utilizării finale, transferul neautorizat către terți, pierderea controlului asupra produsului sau încălcarea restricțiilor stabilite, acesta informează imediat Ministerul Apărării și, după caz, Autoritatea emitentă, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate sau autoritățile competente în domeniul controlului comerțului cu mărfuri strategice.

(6) Pentru operațiunile de export, import, reexport, tranzit, transbordare, intermediere, asistență tehnică și transportare supuse Legii nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, verificarea, documentarea și raportarea utilizatorului și utilizării finale se efectuează potrivit legislației respective, fără dublarea obligațiilor de raportare Modul de evidență, raportare, schimb de date și verificare post-livrare se stabilește de Guvern, cu respectarea regimului informațiilor clasificate, al informațiilor cu acces restricționat și al secretului comercial.

Capitolul VIII
INTERDICȚII, CONTROL ȘI RĂSPUNDERE

Articolul 55. Interdicții în domeniu

(1) În desfășurarea activităților din industria de apărare se interzice:

a) desfășurarea activităților fără autorizație sau în afara limitelor acesteia;

b) utilizarea unor amplasamente ori capacități neincluse în autorizație;

c) fabricarea, depozitarea sau comercializarea unor produse neautorizate;

d) înlăturarea, falsificarea sau modificarea neautorizată a marcajelor și evidențelor;

e) accesul persoanelor neautorizate la produse, tehnologii și informații sensibile;

f) transferul produselor către destinatari ori utilizatori finali neautorizați;

g) operațiunile care contravin embargourilor, măsurilor restrictive și obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova;

h) operațiunile în cazul cărora există motive întemeiate să se considere că produsele vor fi utilizate pentru terorism, agresiune, crime internaționale, represiune internă ori pentru provocarea, prelungirea sau agravarea unui conflict armat.

(2) Operatorii economici sunt obligați să instituie măsuri interne de control și verificare pentru prevenirea faptelor prevăzute la alin. (1) și să informeze Ministerul Apărării și, după caz, Ministerul Afacerilor Interne sau Serviciul de Informații și Securitate despre tentativele ori suspiciunile de încălcare.

Articolul 56. Controlul și răspunderea

(1) Controlul de stat asupra respectării cerințelor prezentei legi privind desfășurarea activităților în industria de apărare de către operatorii economici se

efectuează de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, în limitele domeniului de control atribuit prin lege.

(2) În cadrul exercitării controlului de stat, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică poate solicita participarea reprezentanților Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate și ai altor autorități competente pentru efectuarea evaluărilor, expertizelor și verificărilor de specialitate necesare, în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și cu respectarea regimului informațiilor clasificate.

(3) Ministerul Apărării efectuează, în limitele competențelor sale, evaluări și verificări de specialitate privind cerințele tehnice și militare aplicabile produselor, capacităților și tehnologiilor militare, securitatea aprovizionării, precum îndeplinirea cerințelor tehnice și operaționale stabilite pentru produselor destinate Forțelor Armate. Aceste activități nu constituie control de stat asupra activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 131/2012.

(4) Serviciul de Informații și Securitate efectuează, în limitele competențelor stabilite de lege, activități de evaluare și verificare privind riscurile pentru securitatea statului, protecția secretului de stat, informațiilor clasificate, precum și alte aspecte ce țin de competența sa. Aceste activități nu constituie control de stat asupra activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 131/2012.

(5) Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv prin autoritățile administrative din subordine competente potrivit legii, efectuează controale, verificări și măsuri de supraveghere exclusiv în domeniile privind ordinea și securitatea publică, securitatea fizică și paza obiectivelor, regimul armelor, munițiilor, pulberilor și explozivilor, transportarea și însoțirea acestora, prevenirea și combaterea circulației ilicite, precum și gestionarea incidentelor de securitate, în limitele competențelor stabilite prin legislația specială.

(6) Celelalte autorități publice exercită controale, verificări sau măsuri de supraveghere numai în domeniile atribuite expres acestora prin legislația specială.

(7) Autoritățile prevăzute la alin. (1)–(4) asigură schimbul de informații și coordonarea activităților, astfel încât să fie evitată duplicarea nejustificată a controalelor și verificărilor.

(8) În cazul constatării unor încălcări sau riscuri care pot afecta condițiile de autorizare, Ministerul Apărării, Serviciul de Informații și Securitate și celelalte autorități competente informează Comisia și Autoritatea emitentă și, după caz, propun aplicarea măsurilor prevăzute de prezenta lege.

Articolul 57. Măsuri administrative de securitate și de remediere

(1) În cazul constatării unor încălcări ale prezentei legi, autoritatea de control, Ministerul Apărării, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne și celelalte autorități publice prevăzute la art. 56 aplică, în limitele competențelor stabilite de lege și în condițiile legislației aplicabile, măsurile prevăzute la alin. (2), necesare pentru înlăturarea încălcărilor și prevenirea ori diminuarea riscurilor.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) pot include, după caz, avertizarea

operatorului, prescrierea măsurilor de remediere, stabilirea termenelor pentru înlăturarea neconformităților, impunerea unor măsuri tehnice sau de securitate, precum și alte măsuri prevăzute expres de legislația specială aplicabilă autorității respective.

(3) În cazul în care încălcările constatate afectează condițiile care au stat la baza autorizării sau generează riscuri pentru apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, persoane, produse ori capacități, autoritatea care a constatat încălcarea informează Comisia și Autoritatea emitentă și, după caz, propune suspendarea sau retragerea autorizației.

(4) În cazul constatării indiciilor unei infracțiuni, autoritatea care a efectuat controlul, verificarea sau evaluarea sesizează organele competente, potrivit legii.

(5) Măsurile prevăzute la alin. (2) se aplică proporțional cu natura și gravitatea încălcării, nivelul riscului, durata și consecințele acesteia, caracterul repetat al faptei și măsurile întreprinse de operator pentru remedierea situației.

Articolul 58. Suspendarea de urgență și securizarea produselor

(1) În cazul unui risc grav și imediat pentru apărarea națională, securitatea statului, ordinea publică, viața și sănătatea persoanelor sau mediul înconjurător, autoritatea de control, Ministerul Apărării, Serviciul de Informații și Securitate ori Ministerul Afacerilor Interne aplică, în limitele competențelor expres stabilite de lege, măsurile urgente necesare pentru înlăturarea sau limitarea riscului.

(2) În cazul în care măsurile prevăzute la alin. (1) afectează posibilitatea continuării activității autorizate, autoritatea care le-a dispus informează imediat Autoritatea emitentă și Comisia, în vederea examinării suspendării autorizației în condițiile prezentei legi.

(3) În cazurile și în condițiile prevăzute de Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, Consiliul pentru examinarea investițiilor de importanță pentru securitatea statului poate decide suspendarea temporară sau retragerea autorizației.

(4) Decizia Consiliului prevăzută la alin. (3) se execută de Autoritatea emitentă, în condițiile Legii nr. 174/2021 și ale legislației privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu actualizarea corespunzătoare a statutului autorizației și a datelor din Registru.

(5) Reluarea valabilității autorizației suspendate în condițiile alin. (3) se efectuează de Autoritatea emitentă în baza deciziei Consiliului și în condițiile Legii nr. 174/2021.

(6) Măsurile urgente prevăzute la alin. (1) se mențin numai atât timp cât persistă circumstanțele care au determinat aplicarea lor și se ridică de îndată ce riscul a fost înlăturat.

Articolul 59. Contestarea

(1) Deciziile și măsurile adoptate în temeiul prezentei legi pot fi contestate în conformitate cu Codul administrativ.

(2) Depunerea contestației nu suspendă executarea măsurilor urgente dispuse pentru înlăturarea unui risc grav și imediat, cu excepția cazului în care instanța de judecată dispune altfel.

Capitolul IX
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 60. Regimul operatorilor existenți

(1) Operatorii care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, desfășoară legal activități care intră în domeniul de aplicare al acesteia pot continua desfășurarea activităților respective, în condițiile aplicabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru o perioadă de cel mult 12 luni, fiind obligați să solicite autorizația prevăzută de prezenta lege în interiorul acestui termen.

(2) În cazul în care cererea pentru eliberarea autorizației a fost depusă în termenul prevăzut la alin. (1), operatorul poate continua desfășurarea activităților exercitate anterior până la soluționarea cererii, cu respectarea cerințelor de securitate prevăzute de prezenta lege.

(3) Operatorul care nu depune cererea pentru eliberarea autorizației în termenul prevăzut la alin. (1) nu mai poate desfășura activitățile supuse autorizării începând cu ziua următoare expirării termenului respectiv.

Articolul 61. Actele de punere în aplicare

În termen de 3 luni de la data întrai în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va aproba normele metodologice privind autorizarea activităților în industria de apărare;

b) va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei interinstituționale pentru autorizarea activităților în industria de apărare;

c) va aproba conceptul și regulamentul Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare;

d) va aproba celelalte acte normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

Articolul 62. Intrarea în vigoare și dispoziții tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2027

(2) La articolul 10 punctul 3 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările ulterioare, textul „producerea și comercializarea tehnicii militare speciale și de luptă, a substanțelor explozive (cu excepția prafului de pușcă), precum și producerea oricăror feluri de arme;” se exclude.

(3) Compartimentul II „Actele permisive care se încadrează în categoria autorizațiilor” din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170–175, art. 494), cu modificările ulterioare, se completează, la final, cu o poziție nouă cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Denumirea actului permisiv	Autoritatea emitentă	Autoritățile/entitățile implicate	Costul	Termenul de valabilitate
98	Autorizație pentru desfășurarea activităților în industria de apărare	Agenția Servicii Publice	Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; Ministerul Afacerilor Interne, în cazurile prevăzute de lege	Gratuit	5 ani

(4) În anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181–184, art. 595), cu modificările ulterioare, la compartimentul „1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora”, poziția 3, coloana a treia se completează în final cu următorul text:

„Controlul respectării cerințelor privind desfășurarea activităților în industria de apărare, inclusiv a condițiilor de autorizare, a obligațiilor privind organizarea și funcționarea sistemului intern de conformitate, evidența, marcarea, inventarierea și trasabilitatea produselor militare, precum și a cerințelor privind securitatea proceselor industriale și raportarea, în limitele competențelor stabilite de Legea cu privire la industria de apărare, fără a aduce atingere atribuțiilor de control și supraveghere conferite altor autorități prin legislația specială.”

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege cu privire la industria de apărare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Elaborarea proiectului de lege reprezintă o prioritate stabilită în documentele de politici aferente politicii naționale de apărare și este în linie cu obiectivele politicii industriale a Republicii Moldova, implicit a mecanismelor de stimulare a sectoarelor industriale cu înalt potențial de inovare și creștere. *Strategia națională de apărare pentru anii 2024-2034,* adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 319/2024, stabilește drept prioritară *Dezvoltarea etapizată a industriei naționale de apărare și conectarea la lanțurile valorice și activitățile industriei europene de apărare* și stabilește mai multe măsuri de realizare, printre care: • dezvoltarea cadrului normativ în domeniul industriei naționale de apărare; • dezvoltarea capacităților de cercetare-dezvoltare și expertiză națională, precum și stimulare a cercetării-inovării în domeniul industriei militare și al produselor cu dublă utilizare; • stimularea investițiilor publice și private (autohtone și străine) în producerea de armament și muniții; • conectarea industriei naționale de apărare cu industria europeană și dezvoltarea parteneriatelor și cooperării în domeniu. Programul de implementare, pentru anii 2026-2030, a Strategiei naționale de apărare a Republicii Moldova pentru anii 2024-2034, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 420/2026, stabilește *inter alia Dezvoltarea capacităților naționale în domeniul industriei de apărare până în 2027*, implicit *dezvoltarea cadrului normativ în domeniul industriei naționale de apărare (Acțiunea 65).* *Programul național de dezvoltare industrială pentru anii 2024–2028*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 280/2024, stabilește drept scop *dezvoltarea unui sector industrial rezilient și competitiv, integrat în piața unică europeană,* în timp ce *Schema de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova*, aprobată prin HG nr. 875/2024, stabilește ca *eligibil pentru finanțare* codul CAEM – *2540. Fabricarea armamentului și muniției.*
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Cadrul legal din Republica Moldova cu privire la producerea și comercializarea armelor este insuficient dezvoltat și restrictiv, odată ce stabilește că – *doar întreprinderile de stat au dreptul să producă și să comercializeze tehnică militară specială și de luptă, implicit arme*. Astfel, art. 10 alin (3) din *Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi* prevede *inter alia* că: „*Exclusiv întreprinderilor de stat li se permite: producerea și comercializarea tehnicii militare speciale și de luptă, a substanțelor explozive (cu excepția prafului de pușcă), precum și producerea oricăror feluri de arme*.” *Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă* nu se extinde asupra regimului armelor militare din dotarea autorităților administrației publice care au competențe în domeniul apărării naționale, securității statului și ordinii publice. Deși legea prenotată prevede că

regimul armelor militare *este reglementat prin legi și acte normative speciale*, asemenea legi și acte normative n-au fost adoptate. De asemenea, Lega nr. 130/2012 nu stabilește expres că armele cu destinație civilă pot fi fabricate doar de către întreprinderile de stat, cum este limitat în Legea nr. 845/1992, dar nu reglementează exhaustiv fabricarea armelor și munițiilor, stabilind doar tangențial criterii de marcare și condiții de deținere și comercializare pentru „*armele și munițiile fabricate în Republica Moldova*" sau „*armurierii licențiați să producă arme și/sau muniții*".

Două societăți comerciale cu capital de stat – SA ÎCȘ „Rif-Acvaaparat" și SA „Răut" –, conectate altădată la complexul militar al Uniunii Sovietice/Rusiei, sunt în proces de insolvabilitate, în timp ce statul nu are resursele financiare, capacitățile manageriale și accesul la tehnologiile necesare pentru a produce armamentul și munițiile necesare dotării Forțelor Armate și altor instituții, în vederea asigurării securității naționale. Astfel, limitările existente în Legea nr. 845/1992, de rând cu capacitățile reduse ale statului de a crea și dezvolta întreprinderi din domeniul apărării, obstrucționează dotarea Forțelor Armate ale Republicii Moldova și dezvoltarea unui sector industrial distinct, cu înalt potențial de inovare și creștere.

Consecutiv, deși unele aspecte relevante sunt reglementate prin legi speciale – Legea nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova; Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului; Legea nr. 213/2024 cu privire la controlul comerțului cu mărfuri strategice – , nu există un cadru de reglementare pentru producția națională de apărare, care să reglementeze implicit:

- Competențele autorităților publice în domeniul fabricării de armament și muniție.
- Licențierea fabricării de armament și muniții, implicit autoritățile responsabile.
- Operatorii din sectorul industriei militare, implicit cerințele exacte de autorizare.
- Cerințele și standardele tehnice/de calitate în domeniul producției de armament și muniție.
- Cerințele cu privire la circulare, depozitare și lichidare.
- Registrele operatorilor și al armelor și tehnicii militare fabricate.
- Comercializarea armamentului și munițiilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova și participarea la mecanismele europene de achiziții de bunuri aferente.

Prin urmare, proiectul de lege este determinat de: a) necesitatea eliminării restricțiilor de reglementare, care obstrucționează dezvoltarea industriei militare și; b) dezvoltarea unui cadru coerent de reglementare a întregului ciclu de producție, implicit delimitarea competențelor instituționale, condițiile specifice de acces al operatorilor la activități, verificarea capacităților și amplasamentelor, evaluarea riscurilor asociate beneficiarilor efectivi, evidența capacităților de producție, trasabilitatea pe întreg ciclul de viață și mecanismele pentru menținerea infrastructurii critice aferente.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele obiective și soluții de reglementare

Obiectivul general este instituirea unui cadru juridic unitar pentru organizarea, autorizarea, dezvoltarea, securizarea, controlul și stimularea industriei militare, în vederea consolidării potențialului industrial național și a securității aprovizionării instituțiilor din sistemul de apărare, securitate și ordine publică, în măsura în care necesitățile acestora privesc produse militare.

Dezvoltarea etapizată a industriei militare naționale, implicit fabricarea armamentului și muniției, devine importantă pentru Republica Moldova din următoarele raționamente:

- *securitatea națională* – dezvoltarea, modernizarea și asigurarea funcționalității capacităților militare întrunite ale Forțelor Armate. Deficitul capacităților de producție la nivel European și internațional face dificilă dotarea Forțelor Armate și altor structuri specializate ale Republicii

Moldova cu echipamentele și munițiile necesare asigurării securității statului, odată ce cererea depășește oferta. Consecutiv, tehnologia contemporană de apărare – tehnologia dronelor și sistemelor anti-drone – are ciclu de viață redus și nu pot fi achiziționate și stocate pentru decenii, respectiv solicită capacități de producție/asamblare proprie.

- *economia națională* – necesarul de capacități de producție la nivelul Uniunii Europene/NATO și dezvoltarea/utilizarea tehnologiilor contemporane în producția de armament/produselor cu utilizare dublă, reprezintă oportunitate pentru investiții și creștere în Republica Moldova, odată ce studiile empirice denotă că, Europa de Est poate reprezenta un ecosistem flexibil și o oportunitate pentru integrarea furnizorilor locali (Tier 2-4) în lanțurile valorice europene.

Proiectul stabilește, în contextul menționat supra, un cadrul complex de reglementare a industriei militare în Republica Moldova, structurat pe nouă Capitole, implicit:

- **Dispoziții Generale.** Cadrul de reglementare al legii – *organizarea și funcționarea industriei militare, condițiile de autorizare și desfășurare a activităților din acest domeniu, precum și măsurile privind securitatea aprovizionării, comercializarea și controlul de stat* – domeniul de aplicare și obiectivele.
- **Competențe administrative.** Se delimitează competențele Guvernului, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne și ale autorității emitente desemnate de Guvern. Decizia asupra cererilor de autorizare urmează să fie adoptată de o comisie interinstituțională, iar actul administrativ individual – emis de autoritatea emitentă. MDED va coordona politica sectorială și va deține calitatea de posesor al Registrului de stat al operatorilor economici și capacităților din industria de apărare.
- **Operatorii economici și autorizarea activităților.** Sunt stabiliți operatorii economici - activitățile din industria de apărare pot fi desfășurate de persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, cu capital de stat, privat sau public-privat – , după care sunt reglementate drepturile și obligațiile operatorilor economici. De asemenea, este reglementată procedura de autorizare și autorizația nominală și netransmisibilă, acordată pentru activitățile, produsele, capacitățile și amplasamentele indicate expres, pe o durată de cinci ani, de rând cu criterii clare de prelungire sau retragere a acesteia.
- **Registrele, evidența și trasabilitatea.** Reglementează registrul de stat al operatorilor economici, evidența produselor militare, marcarea și inventarierea produselor militare. Astfel, proiectul prevede *inter alia* că, operatorii efectuează inventarierea periodică a produselor, componentelor și materialelor și, după caz, a capacităților de producție, prin confruntarea situației faptice cu datele din evidența ținută. Rezultatele inventarierii se consemnează în documentele de inventariere și se prezintă Ministerului Apărării, în condițiile și termenele stabilite de Guvern.
- **Producția și fabricarea.** Este reglementat întregul proces de producție și fabricare a produselor militare – cercetare și inovare, prototipare, fabricare, depozitare, transportare, reparație și mentenanță, distrugere și gestionarea deșeurilor. Pentru fiecare etapă sunt stabilite explicit elementele esențiale și responsabilitățile operatorilor economici, precum și a autorităților publice. De asemenea, este reglementată explicit managementul calității și standardizarea, implicit prevederea că, operatorii economici implementează și mențin sisteme de management al calității corespunzătoare naturii activităților desfășurate și produselor militare fabricate sau serviciilor prestate. Fabricarea, testarea, repararea, modernizarea și alte activități privind produsele militare se realizează cu respectarea standardelor naționale, europene, internaționale și militare aplicabile, precum și a cerințelor tehnice stabilite pentru produsele respective.
- **Securitatea activităților din industria de apărare.** Reglementează complex securitatea aferentă activităților din industria de apărare, pornind de la securitatea fizică a amplasamentelor,

implicit - operatorii economici asigură securitatea fizică a amplasamentelor în care se desfășoară activități privind produsele militare, în funcție de natura activităților, categoria produselor și nivelul de risc asociat acestora. De asemenea, este reglementată protecția informațiilor clasificate și a tehnologiilor, precum și securitatea cibernetică aferentă sectorului.

- **Securitatea aprovizionării și comercializarea.** Proiectul prevede posibilitatea desemnării unor capacități strategice în baza evaluărilor tehnice, economice și de securitate, precum și reguli speciale pentru modificarea regimului acestora. În situații de criză, mobilizare sau război, Guvernul poate dispune măsuri pentru continuitatea producției și a livrărilor, cu compensarea costurilor suplimentare justificate potrivit cadrului legal aplicabil. Proiectul separă comercializarea internă de operațiunile de comerț exterior, care continuă să fie autorizate în temeiul Legii nr. 213/2024. De asemenea, sunt reglementate achizițiile publice și cooperarea internațională, implicit dreptul autorităților publice, inclusiv a Ministerul Apărării și structurile Forțelor Armate, de participare la programe, proiecte și mecanisme internaționale de cooperare în domeniul apărării și securității, inclusiv în domeniul cooperării industriale, cercetării, dezvoltării, inovării, consolidării capacităților și achizițiilor comune – dar cu respectarea statutului de neutralitate permanentă stabilit în Constituția Republicii Moldova.
- **Interdicții, control și răspundere**. Sunt stabilite interdicțiile cu privire la activitățile aferente industriei militare, controlul și atribuțiile specifice autorităților publice, distinct de controlul de stat asupra activității de întreprinzător în sensul Legii nr. 131/2012.
- **Dispoziții finale și tranzitorii.** Capitolul reglementează regimul operatorilor existenți, actele de punere în aplicare și modificările cadrului normativ conex.

De asemenea, proiectul prevede amendamente la legile conexe, implicit:

- Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se exclude punctul 3 la articolul 10.
- Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se completează la Compartimentul II „Actele permisive care se încadrează în categoria autorizațiilor” cu - *Autorizație pentru desfășurarea activităților în industria de apărare*.
- Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, la compartimentul „1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora” se completează cu determinarea organului de control în domeniul securității industriale din industria de apărare.

Prin urmare, proiectul reprezintă un cadrul de reglementare complex și coerent, care are drept scop este *instituirea unui cadru juridic unitar pentru organizarea, autorizarea, dezvoltarea, securizarea, controlul și stimularea industriei de apărare.*

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pentru fundamentarea intervenției, au fost considerate două opțiuni alternative, implicit: *Opțiunea Alternativă I. Menținerea cadrului legal existent* și; *Opțiunea Alternativă II. Modificarea a mai multor legi sectoriale*. Analiza alternativelor, după cum urmează:

- ***Opțiunea Alternativă I. Menținerea cadrului legal existent.*** *Opțiunea nu poate fi considerată deoarece: a) conduce la menținerea vulnerabilităților aferente securității naționale și; b) obstrucționează dezvoltarea unui sector industrial cu înalt potențial de inovare și creștere, implicit obstrucționează creșterea economică a Republicii Moldova. Faptul că Republica Moldova, prin intermediul Forțelor Armate, nu are capacitatea de protecție a propriului spațiu aerian, în timp ce economia Republicii Moldova este singura din regiune care nu beneficiază de investiții și, pe cale de consecință, nu are dezvoltate capacități de producție aferente industriei de apărare – reprezintă expresia status quo-ului și, în egală măsură, argumente pertinente în favoarea schimbării.*

- ***Opțiunea Alternativă II. Modificarea a mai multor legi sectoriale.*** *Opțiunea nu poate fi considerată, în vederea deblocării situației existente. Astfel, intervențiile pe cadru legal existent riscă: a) să nu fie suficient – date fiind cerințele specifice cu privire la securitate și calitate a activităților aferente – și/sau; b) să fie incoerent, fapt care generează riscuri suplimentare pentru dezvoltarea sectorului.*

Date fiind argumentele menționate supra, opțiunea identificată constă într-o lege-cadru distinctă, aplicabilă persoanelor juridice eligibile indiferent de forma capitalului, cu autorizare și control proporționale cu riscurile și cu trimitere expresă la reglementările speciale deja existente. Această opțiune permite stabilirea competențelor și obligațiilor într-un singur act, evitând substituirea mecanismelor privind comerțul strategic, examinarea investițiilor și controlul de stat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul principal asupra sectorului public constă în clarificarea și distribuirea atribuțiilor instituționale aferente industriei militare, implicit: MDED va coordona politicile și cooperarea interinstituțională; Ministerul Apărării va formula cerințele tehnice și operaționale și va efectua evaluările de specialitate; SIS va evalua riscurile de securitate; MAI va interveni în limitele competențelor sale privind securitatea fizică, prevenirea incendiilor și circulația ilicită a produselor militare. Autoritatea emitentă, care urmează a fi desemnată, va administra procedurile permisive și componenta operațională a Registrului.

Instituirea Comisiei interinstituționale va crea un mecanism de examinare comună a dosarelor, evitând adoptarea unor decizii exclusiv pe baza unui singur tip de evaluare. Pentru aplicarea efectivă vor fi necesare proceduri de schimb securizat de date, personal cu expertiză tehnică și juridică, acces controlat la informațiile cu regim special și mecanisme de coordonare a inspecțiilor și controalelor, astfel încât să nu fie solicitate repetat aceleași informații.

Sunt prevăzute elaborarea și aprobarea actelor normative subordonate, operaționalizarea Registrului și a inventarului cu acces restricționat, desemnarea autorităților responsabile și instituirea instrumentelor de monitorizare a politicii.

Dimensiunea suplimentară a sarcinilor administrative și necesarul de personal urmează a fi evaluate împreună cu autoritățile care vor implementa legea, dar în multe dintre cazuri atribuțiile respective nu necesită noi unități.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul instituie mecanisme juridice și administrative, dar nu aprobă prin el însuși o alocare bugetară cuantificată și nu stabilește valoarea programelor viitoare de sprijin. În lipsa fișelor de cost ale instituțiilor responsabile și a conceptului tehnic al Registrului, impactul financiar direct nu poate fi cuantificat credibil la etapa prezentei redacții.

Principalele categorii de costuri potențiale sunt: (i) elaborarea actelor subordonate și instruirea personalului; (ii) organizarea activității Comisiei și procesarea dosarelor, inclusiv evaluările tehnice și de securitate; (iii) dezvoltarea, securizarea, găzduirea și mentenanța Registrului și a componentei sale cu acces restricționat; (iv) eventualele cheltuieli de inspecție și de specializare a personalului; (v) după caz, compensarea unor costuri suplimentare justificate în situațiile speciale expres prevăzute de lege.

Măsurile de stimulare a investițiilor, cercetării sau dezvoltării de capacități, precum și eventuala compensare a costurilor în situații de criză, vor necesita decizii și fundamentări financiare separate. Ele nu reprezintă cheltuieli certe sau angajamente financiare automate generate de adoptarea legii.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul creează premise legale pentru noi oportunități investiționale pentru sectorul privat, odată ce operatori economici sunt stabiliți drept persoane juridice cu capital de stat, privat sau public-privat. Dincolo de potențiale investiții de producție, străine și autohtone, există perspective de dezvoltare a

contentului local de activități conexe, sunt relevante în special activitățile de inginerie, electronică, software, prelucrare a metalelor, mecanică, testare și mentenanță, în măsura în care produsele și activitățile se încadrează în domeniul legii.

Concomitent, regimul de autorizare va genera costuri de intrare și de conformare: pregătirea dosarului, adaptarea amplasamentelor și echipamentelor, implementarea securității fizice și cibernetice, angajarea și instruirea personalului calificat, managementul calității, evidența și trasabilitatea produselor, raportarea și gestionarea incidentelor. Dimensiunea acestor costuri diferă după tipul produselor, amplasamentelor și nivelul de risc și nu poate fi determinată la etapa actuală, cert este că, costurile nu vor afecta nicicum activitatea de întreprinzător la modul general – sunt costuri operaționale pentru întreprinderile care vor activa într-un nou sector industrial.

4.4. Impactul social

Dezvoltarea legală și controlată a activităților din industria de apărare poate crea cerere de personal calificat în inginerie, mecanică, electronică, IT, securitate industrială, logistică și controlul calității și poate încuraja cooperarea cu instituțiile de învățământ și cercetare. Efectele efective asupra ocupării și remunerării depind de investițiile și proiectele ce vor fi inițiate ulterior și nu pot fi cuantificate prin simpla adoptare a legii.

În raport cu sănătatea și siguranța publică, activitățile care implică produse, substanțe sau procese periculoase presupun riscuri specifice. Proiectul instituie autorizare prealabilă, cerințe de securitate, instruirea personalului, controlul accesului, gestionarea incidentelor și măsuri de remediere, aplicate concomitent cu legislația specială privind sănătatea și securitatea în muncă și prevenirea incendiilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Registrul și procedura de autorizare pot presupune prelucrarea datelor de identificare și contact ale persoanelor din conducerea operatorilor, beneficiarilor efectivi, persoanelor responsabile și ale personalului care solicită anumite drepturi de acces. Proiectul prevede delimitarea părții publice de partea cu acces restricționat, acces limitat potrivit competenței, protecția informațiilor sensibile și interoperabilitatea cu registre existente. Prin actele de aplicare trebuie precizate categoriile de date, scopurile prelucrării, temeiurile legale, termenele de păstrare, destinatarii, drepturile de acces și măsurile tehnice și organizatorice, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu instituie criterii de acces sau restricții întemeiate pe sex ori gen. Cerințele de calificare, autorizare a personalului și securitate vor trebui aplicate nediscriminatoriu, în funcție de natura atribuțiilor și nivelul riscurilor. Programele ulterioare de formare profesională pot urmări accesul echitabil la specializările tehnice și colectarea indicatorilor de participare, în măsura permisă de legislația privind datele personale.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul nu autorizează prin el însuși amplasarea ori exploatarea unor unități industriale și nu derogă de la regimul general de evaluare a impactului asupra mediului, de la autorizările de mediu sau de la cerințele de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase.

În funcție de activitățile efectiv autorizate, riscurile pot viza emisiile, zgomotul, consumul de resurse, contaminarea solului și apei, depozitarea substanțelor periculoase și gestionarea deșeurilor rezultate din testare, mentenanță ori demilitarizare. Evaluarea impactului pentru fiecare amplasament, aplicarea măsurilor tehnice și monitorizarea vor fi realizate în temeiul legislației de mediu și al avizelor/autorizațiilor corespunzătoare.

Pentru prevenirea acestor riscuri, proiectul condiționează autorizarea de respectarea cerințelor de mediu și de securitate industrială, prevede măsuri privind depozitarea, transportarea și distrugerea produselor

și consacră gestionarea în siguranță a deșeurilor. Cerințele detaliate vor fi particularizate în actele subordonate și în documentația individuală de autorizare.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Dincolo de impacturile descrise, proiectul prezintă o dimensiune de securitate a aprovizionării și de reziliență instituțională, prin identificarea capacităților relevante, protejarea capacităților desemnate drept strategice și asigurarea trasabilității produselor. Prin instituirea unor obligații de verificare a utilizatorului final și de raportare a incidentelor, sunt urmărite prevenirea deturnării produselor și respectarea obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.

Impactul economic și de securitate vor putea cuantificate gradual, pe măsura aplicării cadrului legal, și depind de numărul operatorilor autorizați, al investițiilor efective, de funcționarea procedurilor de control și de accesul legal la tehnologie și piețe. Aceste rezultate vor putea fi urmărite prin indicatori agregați, fără divulgarea datelor clasificate sau comercial sensibile.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Legislația Uniunii Europene cu privire la industria de apărare este în devenire, în timp ce statele membre au propriile reglementări cu privire la industria de apărare. De asemenea, Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene stabilește inter alia că: „*orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare*.” *(art. 346).*

Totodată, contextul internațional și regional impun dezvoltarea etapizată a Programelor UE și a „*aquis-ului soft”* aferente industriei militare, în timp ce proiectul de lege este elaborat în linie cu documentele UE.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu are ca obiect transpunerea directă și integrală a unui anumit act juridic al Uniunii Europene. Regimul autorizării activităților industriale pe teritoriul Republicii Moldova este distinct de regimul transferurilor de produse din domeniul apărării între statele membre ale UE și de procedurile de achiziții din domeniul apărării.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul creează premise interne pentru corelarea viitoare cu cadrul european prin utilizarea Listei produselor militare din sistemul național al mărfurilor strategice, instituirea controlului asupra operatorilor și a utilizării finale, evidență și trasabilitate, management al conformității și al calității, protecția informațiilor și accesul condiționat la programe și cooperare industrială internațională.

Normele privind exportul, importul, reexportul, tranzitul, transbordarea, intermedierea, asistența tehnică și transportarea transfrontalieră rămân supuse Legii nr. 213/2024, astfel încât noua autorizație industrială nu substituie autorizațiile pentru operațiuni cu mărfuri strategice. La elaborarea actelor subordonate vor fi examinate eventualele neconcordanțe și necesitatea unui tabel de concordanță pentru măsurile care vor urmări transpunerea sau implementarea unor dispoziții concrete ale dreptului UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, inițierea elaborării a fost publicat pe platforma https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectului-de-lege-cu-privire-la-industria-militara/18069.

Proiectul urmează să fie supus avizării autorităților și instituțiilor interesate, inclusiv Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Finanțelor, Ministerului Mediului, Ministerului Justiției, autorităților responsabile de securitatea cibernetică, protecția datelor și controlul comerțului cu mărfuri strategice, precum și altor autorități, în funcție de competență.

Obiecțiile și propunerile recepționate vor fi examinate și reflectate în sinteza avizelor și a consultărilor, care va însoți proiectul definitivat. Concluziile acestei etape vor fi introduse după realizarea efectivă a procedurilor, fără anticiparea avizelor ori a rezultatelor consultării.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează să fie supus expertizelor și evaluărilor obligatorii prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și de alte acte aplicabile, inclusiv expertizei juridice și expertizei anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ ca lege organică specială, aplicabilă activităților din industria de apărare, în coroborare cu normele generale și sectoriale relevante. În mod expres, el nu substituie reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, reglementările privind controlul comerțului cu mărfuri strategice, examinarea investițiilor importante pentru securitatea statului, secretul de stat, securitatea cibernetică, infrastructurile critice, mediul și securitatea industrială, achizițiile publice și ajutorul de stat.

Pentru asigurarea coerenței cadrului normativ, delimitarea clară a regimurilor juridice incidente și aplicarea efectivă a noii legi, proiectul conține amendamente la alte trei legi conexe.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul prevede intrarea în vigoare a legii la 1 ianuarie 2027, cu aplicarea de la data publicării a anumitor dispoziții pregătitoare. Termenele de aprobare a cadrului subordonat și intrarea în vigoare trebuie corelate la definitivarea proiectului cu data probabilă a adoptării și publicării.

Pentru implementare, Guvernul urmează în termen de 3 luni de la data întării în vigoare a prezentei legi, să aprobe normele metodologice privind autorizarea activităților în industria de apărare; să aprobe inclusiv Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei interinstituționale pentru autorizarea activităților în industria de apărare; să aprobe conceptul și regulamentul Registrului de stat al operatorilor economici și al capacităților din industria de apărare etc.

MDED, împreună cu Ministerul Apărării și celelalte autorități participante, va trebui să organizeze fluxurile de date, procedurile de examinare a cererilor, interoperabilitatea și protejarea componentei cu acces restricționat a Registrului, instruirea personalului și mecanismul de monitorizare. În cazul operatorilor care desfășoară deja legal activități în domeniu, proiectul stabilește obligația solicitării noii autorizații în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, cu regim tranzitoriu pentru cererile depuse în termen.

Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării **Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI**

Tabelul comparativ
la Proiectul de Lege cu privire la industria de apărare

<table>
<tr><th>Conținutul normei în vigoare</th><th>Modificarea propusă</th><th>Conținutul normei după modificare</th></tr>
<tr><td colspan="3">Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi</td></tr>
<tr><td>Articolul 10 alin. 3. „producerea și comercializarea tehnicii militare speciale și de luptă, a substanțelor explozive (cu excepția prafului de pușcă), precum și producerea oricăror feluri de arme”</td><td>Articolul 10 alin. 3. se exclude</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</td></tr>
<tr><td>Anexa nr. 1, Compartimentul II „Actele permisive care se încadrează în categoria autorizațiilor”.</td><td>Anexa nr. 1, Compartimentul II „Actele permisive care se încadrează în categoria autorizațiilor” se completează la final cu o poziție nouă cu următorul cuprins:
<table>
<tr><th>Nr. crt.</th><th>Denumirea actului permisiv</th><th>Autoritatea emitentă</th><th>Autoritățile/entitățile implicate</th><th>Costul</th><th>Termenul de valabilitate</th></tr>
<tr><td>98</td><td>Autorizație pentru desfășurarea activităților în industria de apărare</td><td>Agenția Servicii Publice</td><td>Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; Ministerul Afacerilor Interne, în cazurile prevăzute de lege</td><td>Gratuit</td><td>5 ani</td></tr>
</table></td><td>
<table>
<tr><th>Nr. crt.</th><th>Denumirea actului permisiv</th><th>Autoritatea emitentă</th><th>Autoritățile/entitățile implicate</th><th>Costul</th><th>Termenul de valabilitate</th></tr>
<tr><td>98</td><td>Autorizație pentru desfășurarea activităților în industria de apărare</td><td>Agenția Servicii Publice</td><td>Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; Ministerul Afacerilor Interne, în cazurile prevăzute de lege</td><td>Gratuit</td><td>5 ani</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td colspan="3">Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat</td></tr>
<tr><td>Anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, la compartimentul „1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora”, poziția 3, coloana a treia:</td><td>Anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, la compartimentul „1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora”, poziția 3, coloana a treia se completează în final cu următorul text:
„Controlul respectării cerințelor privind desfășurarea activităților în industria de apărare, inclusiv a</td><td>„Siguranța obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, siguranța antiincendiară și protecția civilă, construcții și urbanism, geodezie, cartografie, geoinformatică și cadastrul bunurilor imobile, supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind</td></tr>
</table>

„Siguranța obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, siguranța antiincendiară și protecția civilă, construcții și urbanism, geodezie, cartografie, geoinformatică și cadastrul bunurilor imobile, supravegherea grupurilor/categoriilor de produse din domeniile de competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor. Supravegherea circulației, depozitării și a folosirii materialelor și articolelor explozive de uz civil. *Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare în domeniul aferent„*	*condițiilor de autorizare, a obligațiilor privind organizarea și funcționarea sistemului intern de conformitate, evidența, marcarea, inventarierea și trasabilitatea produselor militare, precum și a cerințelor privind securitatea proceselor industriale și raportarea, în limitele competențelor stabilite de Legea cu privire la industria de apărare, fără a aduce atingere atribuțiilor de control și supraveghere conferite altor autorități prin legislația specială.”*	*supravegherea pieței și conformitatea produselor. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor. Supravegherea circulației, depozitării și a folosirii materialelor și articolelor explozive de uz civil.* *Respectarea condițiilor de licențiere, de autorizare sau de certificare în domeniul aferent.* *Controlul respectării cerințelor privind desfășurarea activităților în industria de apărare, inclusiv a condițiilor de autorizare, a obligațiilor privind organizarea și funcționarea sistemului intern de conformitate, evidența, marcarea, inventarierea și trasabilitatea produselor militare, precum și a cerințelor privind securitatea proceselor industriale și raportarea, în limitele competențelor stabilite de Legea cu privire la industria de apărare, fără a aduce atingere atribuțiilor de control și supraveghere conferite altor autorități prin legislația specială.*

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

nr. 11/1 - 4052 din 20.11.2026

Cancelaria de Stat

În temeiul pct.179 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite Cererea pentru înregistrarea proiectului de Lege cu privire la industria de apărare.

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de proiectului de Lege cu privire la industria de apărare

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiect de Lege cu privire la industria de apărare
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
3.	Justificarea depunerii cererii	Art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern
4.	Referință la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	Strategia națională de apărare a Republicii Moldova pentru anii 2024–2034 (HP nr. 319/2024) – pct. 29.12. Dezvoltarea etapizată a industriei naționale de apărare
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Ministerul Finanțelor 2. Ministerul Apărării 3. Ministerul Afacerilor Interne 4. Serviciul de Informații și Securitate
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Eduard Țugui, șef Direcție politici de atragere a investițiilor și dezvoltare industrială Tel. +22 23 77 43 e-mail: eduard.tugui@mded.gov.md
8.	Anexe	Proiectul de Lege cu privire la industria de apărare Nota de fundamentare Tabelul comparativ
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Ministru **Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI**

Ex.: Ion Răuleț
+ 22 250 663